Bütün Türkiye
Mehmet Efendi
Mahtumları
Kahvesini içiyor
İst. Mısırçarşısı kapısı karşısında

AKŞAM

Bütün Türkiye
Mehmet Efendi
Mahtumları
Kahvesini içiyor
İst. Mısırçarşısı kapısı karşısında

Sene 16 — No: 5627 — *Fiatı her yerde 5 kuruş* PAZAR — 10 Haziran 1934 *Telefon:* 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Iran şahı Hz. bugün Gürcübulakta hududumuza giriyorlar

Şah Hz. bu akşamı Iğdırda geçirecekler, yarın Karsa hareket edecekler

Ankara 10 (Hususî) — İran Şahı Rza Han Hz. dün geceyi İran arazisi dahilinde Makûde geçirmişlerdir. Şah Hz. bu sabah erkenden Makûden hareketle saat dokuzda hududumuza vâsıl olacaklardır. Şah Hz. Gürcübulaktan hududumuza gireceklerdir.

Muhterem misafirimizi hudutta, mihmandarlıklarına tayin edilen ordu müfettişi birinci ferik Fahreddin ve Ali Sait paşalarla kolordu kumandanı Abdürrahman Nafiz paşa, Beyazıt valisi Rifat bey, mevki kumandanı Kemal paşa, hariciye üçüncü daire şefi Kemal, jandarma kumandanı Mehmet Ali, emniyet müdürü Kâmil, riyaseticumhur yaverlerinden yüzbaşı Cevdet, protokol dairesinden orta elçilik müsteşarı Şefkati Nuri beyler istikbal edeceklerdir.

İran Şahı Hz. ne Tahran sefirimiz Hüsrev bey refakat etmektedir. İranın Ankara büyük elçisi Sadık han da Makûde Şah Hz. ne iltihak etmiştir.

Şah Hz. ne askerî merasim yapılacak, 21 pare top atılacak ve mızıka İran ve Türk marşlarını çalacaktır. Şah Hz. ve maiyetleri buradan Beyazıda hareket edeceklerdir. Muhterem misafirimiz bu akşamı Iğdırda geçireceklerdir. Yarın Iğdırdan Karsa hareket edeceklerdir.

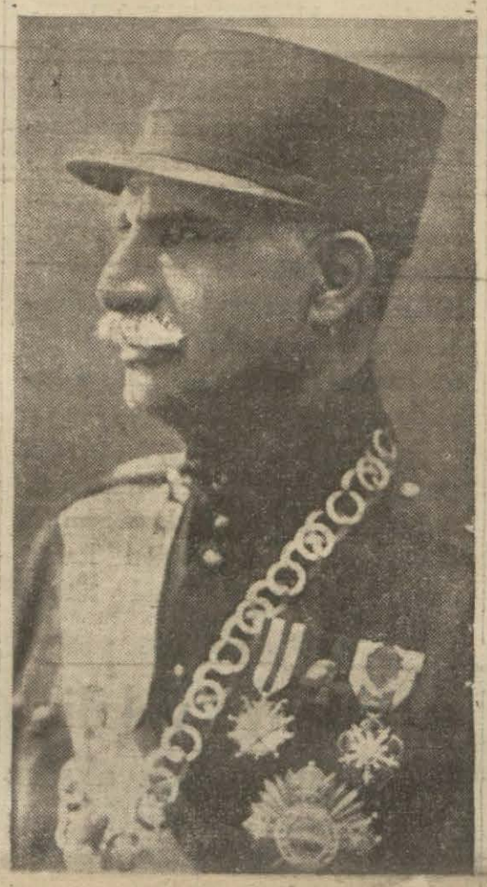

Şah Hz.nin son resimlerinden biri

Şah Hz. beş merhalede Trabzona vâsıl olacaklardır. Birinci merhale Iğdır, ikinci Kars, üçüncüsü Erzurum, dördüncüsü Gümüşhane, beşincisi Trabzondur. Şah Hz. haziranın 14 üncü günü Trabzona vâsıl olacaklar, öğle yemeğini karada yedikten sonra Yavuza bineceklerdir.

Trabzonda Şah Hz. nı Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey, Riyaseticumhur umumî kâtip vekili Hasan Rıza bey karşılıyacaklardır. Tevfik Rüştü beyin bu sabah Ankaraya muvasalatı bekleniyor. Hariciye vekilimiz ya bu akşam İstanbula hareket ederek yarın sabah Yavuza binecek ve Trabzona hareket edecek, yahut Ankaradan Samsuna hareketle Samsunda Yavuza râkip olacaktır.

Şah Hz. ni istikbal için her tarafta büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Devlet matbaasının hazırladığı albüm

Devlet matbaası İran Şahı Pehlevi Hz. için, zarif bir kapak içinde bir albüm hazırlamıştır. Albümde Ankara manzaraları vardır.

Dünkü yangın

Istanbul dün büyük bir tehlike geçirdi

Yangında iki büyük konak ve sekiz ev yandı

Yukarıda yanan Adil paşa konağı, aşağıda kaçırılan eşyadan bir kısmı

Dün İstanbul gene çok büyük bir yangın tehlikesi atlattı, itfaiyenin çok gayretli çalışması neticesinde memleketin mühim bir kısmı harap olmaktan kurtuldu. Bir çok yangınlarda olduğu gibi gerek itfaiyenin geç haber alması ve gerekse bir çok su depolarında su bulunamaması yüzünden sarfedilen bütün gayretlere rağmen ikisi büyük konak olmak üzere sekiz ev tamamile yandıktan sonra müşkülâtla ateşin önüne geçilebilmiştir.

[Devamı 4 üncü sahifede]

En talili insanlar: Odacılar ve polisler

Kafes içinde piyanko müdürlüğüne getirilen fare nasıl azat edildi?

Tayyare piyanko müdüriyetinde dikkate şayan bir istatistik yapılmıştır. Bu istatistikte piyankoda en çok kimlerin büyük ikramiyeleri kazandığı gösterilmektedir.

Hazırlanan istatistiğe göre en çok büyük ikramiye kazanan polis memurları ile resmî daireler ve belediyelerin odacılarıdır. Bilhassa son keşidelerde bir çok büyük ikramiyeler odacılara çıkmıştır. Bundan evvelki keşidede iki büyük ikramiyeyi ayni ayda iki odacı kazanmıştır.

Bunlardan Bursada inhisarlar müdüriyeti odacısı Ömer efendi 50,000 lira kazanmıştır. Gene ayni biletin bir başka serisine ait olan biletin sahibi Edirnede postahane odacısı Mustafa efendi de 50,000 lira kazanmıştır. Ondan evvelki tertipte de Mudanya belediye odacısı Ömer efendi 200,000 liralık en büyük ikramiyeyi almıştır.

Bu talililerden Bursa inhisarlar odacısı Ömer efendi, Edirne postahanesi odacısı Mustafa efendi ikramiyelerini aldıktan sonra odacılıktan istifa etmişlerdir.

Konya polis memurlarından İbrahim efendi

Bursa inhisarlar idaresi odacısı Ömer efendi

Edirne posta ve telgraf odacısı Mustafa efendi

Italyada manevra

924 sınıfı ihtiyat zabitleri silâh altına çağrılmış

Roma 8 (F. İstanbul) — Askerî gazetede neşredilen bir emirname ile 1924 sınıfına mensup olan ihtiyat zabitleri 22 temmuzdan 28 ağustosa kadar sürecek olan manevralar için silâh altına çağırılmışlardır.

Yeni romanımız

Patron

Muharriri: Bürhan Cahit

Kıvrak, akıcı bir üslûp, meraklı ve kuvvetli bir mevzu. Çetin bir tahlil... İşte (AKŞAM) ın karilerine hazırladığı yeni romanın ana hatları...

Bürhan Cahit beyin romanları hakkında fazla tafsilât vermeğe hacet görmüyoruz. Fakat arkadaşımız bu eserinde çok meraklı ve mühim bir mevzua girdiği için karilerimizi yeni tefrikamızı dikkatle takip etmeğe davet ediyoruz. Çünkü:

Patron

Yalnız üslûp, tahkiye itibarile değil buluş ve arayış tarzları itibarile de harp sonu edebiyatının en mükemmel bir eseri olacaktır.

— Rahmetli babamın babası «Ev alma komşu al!» der dururdu!..
— Acaba o zaman da radyo salgını mı vardı?...

Sabanca tenezzühleri

Halk tenezzüh trenlerine çok rağbet gösteriyor

Sabanca tenezzüh trenleri büyük bir rağbet görmektedir. Evvelki gün Sabancaya kalkan tren görülmemiş bir surette kalabalıktı, tren 28 vagondan ibaretti. Böyle olduğu halde, tren kalkmadan bir çeyrek evvel, bilet gişeleri kapanmış, mühim bir kalabalık yer bulamıyarak geri dönmüştü. Bir çokları bunu tahmin ettikleri için biletlerini bir gün evvel aldırmışlardı.

Tenezzüh trenleri, Sabanca ve etrafındaki hayata yeni bir canlılık vermiştir. Her hafta büyük bir kalabalığın buraya gelişi yüzünden Sabanca gölü etrafındaki kır kahvelerinin adedi artmaktadır.

Esnaf zümresi göl etrafında yeni bir kazanç sahası bulmuştur. Ayni zamanda göldeki sandalcılar ve motörcüler de bu zümreye dahildir. Gölde motör gezintileri pek ucuzdur. Adam başı 10 kuruşa gezilmektedir.

Göl kenarında şimdilik iyi bir lokanta yoktur. Fakat tenezzüh trenleri devam ederse bir müteşebbisin burada ihtiyaca uygun bir lokanta açması ihtimal dahilindedir. Sabancada idare adamları halkın istirahati için elden geldiği kadar gayret etmektedir.

Hitler - Mussolini mülâkatı

Paris 8 (F. İstanbul) — Exelsior gazetesine göre başvekil Hitler gelecek hafta Venediğe giderek M. Mussolini ile görüşecektir.

Feci bir kaza

Beşiktaşta bir zavallı otomobil altında can verdi

Sait paşazade Vehbi bey evvelki gün akşam üzeri hususî otomobilile Ortaköyden yıldırım süratile Beşiktaşa giderken Çırağan sarayının önünde yoldan geçmekte olan İnegöllü Bekir oğlu asker Osman efendiye çarpmıştır. Çarpma neticesinde fena halde yaralanan Osman efendi bir müddet sonra ölmüştür.

Vakaya müddeiumumîlik ve zabıta vazıyet etmiş, kazaya sebebiyet veren Sait paşazada Vehbi bey yakalanarak Beşiktaş sulh ceza mahkemesinin kararile tevkif edilmiştir.

Vehbi bey kendisinin seyrüsefer nizamatına uygun hareket ettiğini ve fakat öndeki tramvaydan kaçmak isterken otomobilin çamurluğile askere çarptığını söylemiştir.

Vehbi bey geçen sene yapılan otomobil yarışındaki kupa meselesinden Samiye Bürhan Cahit hanım aleyhine dava açan zattır.

M. Barthou Parise döndü

Paris 9 (A.A.) — M. Barthou, yanında M. Pietri olduğu halde bu sabah Cenevreden gelmiştir. Ayni trenle M. Eden ve M. Politis te Parise gelmişlerdir.

Litvanya kabinesi istifa etti

Kowno 9 (A.A.) — Litvanya kabinesi istifa etmiştir. Yeni kabinenin teşekkülüne kadar vazifesine devam edecektir.

Bu Sabahki Telgraflar

Ispanyada karışıklık

Çifçi grevi devam ediyor, bir çok yerlerde çarpışmalar oldu

Madrit 9 (A.A.) — Vilâyetlerden gelen haberlere göre, grevci ziraat işçileri bir çok yerlerde işlerin yapılmasına mâni olmuşlardır.

Sevil vilâyetinde Karmonada yüksek tevettürlü elektrik tellerinin bağlı olduğu direkler yıkılmış, şehir, muvakkat bir zaman için karanlıklar içinde kalmıştır.

Saragostaki hücum kıtaları, Gallur köyüne sevkedilmiştir. Köyde karışıklıklar vardır. Madrit civarında Alkala Henareste, bütün işçiler ziraat işçilerile tesanütlerini göstermek üzere greve iştirak etmişlerdir.

Hükûmet, bu grevi gayri meşru olarak ilân etmiştir. Bir çok yerlerde tevkifat yapılmıştır.

Madrit 9 (A.A.) — Gazeteciler tarafından memleketin her tarafında hüküm süren grevler hakkında malûmatına müracaat edilen iş nazırı, işçi ihtilâfına yabancı oldukları zannedilen bir takım kimseler tarafından hakikaten caniyane hareketler yapıldığını bildirmiştir.

Jaenden gelen haberler, bu vilâyette, beş veya altı ihtilâl ocağı bulunduğunu bildirmektedir. Jaendeki muhafızları takviye için Grenatadan takviye kuvvetleri gönderilmiştir.

Diğer taraftan, dahiliye nazırı Jaen vilâyetinde on dört köyün ziraat grevi yapmakta ısrar ettiğini, son günlerde yapılan suikastler faillerinin yakalandığını bildirmiştir.

Navarda, 25 köy, Huelvada 8, Leonda 3, Mursiyada 5 köy greve devam etmektedir.

Madrit vilâyetinde grev yapan köylerin sayısı azalmaktadır.

Diğer vilâyetlerde vaziyette bir değişiklik yoktur.

Gazetelere sansür kondu

Madrit 9 (A.A.) — Hükûmet bütün matbuat havadislerine sansür koymuştur. Gırnatada bulunan piyade kıtaatı, Jaen vilâyetinde asayişi muhafaza için hareket etmiştir.

Katalonya ile ihtilâf

Barselon 9 (A.A.) — Teşkilâtı esasiye mahkemesinin Katalonya parlâmentosu tarafından kabul edilen arazi kanunu hükümlerini fesheden kararı şiddetli bir hareket uyandırmıştır. Bir çok Katalonya grupları ve bu arada siyasî kültür cemiyetleri mümessilleri, ekseriyet parlâmentosuna giderek Katalonya hükümetine teşriki mesai etmeye hazır olduklarını bildirmişlerdir. Parlâmento içtima halinde idi.

Zannedildiğine göre, Katalonya parlâmentosu Madrit hükûmeti tarafından kaldırılan kanunun bir aynini salı günü yeniden kabul edecek ve kanun derhal tatbik edilecektir.

Alpullu fabrikası

Civarda yeni bir çok binalar yapılıyor

Alpullu fabrikası civarında inşaat faaliyeti devam etmektedir. Fabrikanın yanı başında 600 amelenin yatması için bir bina yapılmaktadır. Bir kaç aya kadar bitecektir.

Diğer taraftan 100 dönümlük araziye fidanlar dikilmiştir. Otel, gazino, postahanesi bitmiştir. Alpullu oteli Trakyanın en iyi oteli olmuştur.

Alpulluda dükkân, ev gibi binaların adedi de artmaktadır. Evvelce de yazdığımız gibi burası en kısa bir zamanda Trakyanın en modern bir şehri olacaktır.

Un vergisi

Maliye vekâleti izahnameyi bugün vilâyetlere gönderecek

Ankara 10 — Maliye vekâleti undan alınacak verginin izahnamesini hazırlamaktadır. Bugün vilâyetlere gönderilecektir. Vekâlet bazı mahallerde müteahhitlerin taahhüde giriştikleri un ve ekmek fiatleri üzerinde karşı tarafla aralarında ihtilâf çıktığını haber aldığından izahnameye bu gibi hallerde nasıl hareket edilmesi lâzım geldiğini ilâve etmiştir. Vekâlet müteahhitlerin yaptıkları mukavelelerde maziye ait bir kayıt bulunmadıkça vergi zammının ihale edene ait olacağına karar vermiştir.

Yunan seyyar sergisi için

Ankara 10 — Yunanlılar tarafından tertip edilen seyyar sergi nin limanımızda bulunduğu müddet içinde satılacak veya sergi heyeti tarafından reklâm mahiyetinde dağıtılacak eşyanın bir defaya mahsus olmak üzere kontenjana bakmadan memlekete sokulmasına icra vekilleri heyeti müsaade etmiştir.

Konferans ne olacak?

Toplantının gayri muayyen bir zamana bırakılması muhtemel

Cenevre 8 — Fransız, İngiliz, Amerikan murahhasları dün akşam toplanarak silâhları bırakma konferansının vaziyetini tetkik etmişlerdir. Bu tetkik neticesinde konferansın devamını temin edecek bir yol bulunmuştur.

Verilen karara göre silâhları bırakma hakkında umumî bir mukavele projesi hazırlanması riyaset divanına havale edilecektir. Diğer taraftan hava silâhlarının tahdidi de ayrıca görüşülecektir.

Adanada müthiş sıcaklar devamda

Tarlalarda çalışan ameleler sıcaktan bayılmışlardır

Adana 10 (A.A.) — Müthiş ve şimdiye kadar görülmemiş bir sıcak dalgası üç dört gündür tahammül edilmez bir şekilde devam ediyor. Tarlalarda çalışan amlelerden bir çoğu bayılmış dün de Mihmandar köyünden bir kadın güneş çarpmasından ölmüştür.

Sıcaklık dolayısile şehrimizde buz sarfiyatı da şayanı dikkat bir surette artmıştır. Evvelce günde 300 - 350 kalıp buz sarfedilirken dün ve bugün bu yekûn iki misli artarak 1,300 kalıbı bulmuştur. Halk bağlara, nehir kenarlarına koşarak serinlemek çarelerini arıyor. Sıcaklık derecesi dün ve bugün gölgede 14 idi.

Arif Orucu istemiyorlar

Bulgar hükûmeti tarafından on gün zarfında memleketi terkedip gitmeğe davet edilen Arif Oruç, Romanyaya gitmek istemiş ise de Bükreş hükûmeti kendisini kabul etmemiştir. Arif Oruç Fransaya gitmek niyetinde imiş.

Hariciye vekili

Dün sabah gelerek akşam Ankaraya gitti

Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey, dün sabah ekspres trenile Cenevreden şehrimize gelmiş, dün akşamki trenle Ankaraya hareket etmiştir. Fransız sefiri M. Kammerer dün Tevfik Rüştü beyin şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir.

Vekil bey, Avrupadaki temasları ve silâhları bırakma konferansı hakkında, Gazi Hz. ile İsmet paşaya izahat verdikten sonra yarın sabah şehrimize dönecek ve İran şahı Hz. ni karşılamak için Yavuzla Trabzona gidecektir.

Kazanç vergisi

Beyanname ve gayri safi gelir üzerinden vergi verenler

Ankara 10 — Maliye vekâleti kazanç vergisi kanununun tatbikatına dair bir izahname göndermiştir.

Yeni kanunda beyanname esasına tabi olanlar mart 1934 zarfında verdikleri beyannameler üzerinden ve gayri safi irat üzerinden vergiye tabi tutulanlar o şekilde vergi vereceklerdir.

Binaenaleyh meselâ gayri safi iradı 2,000 lira ve daha fazla mahallerde icrayı ticaret eden bir manifaturacı kanunun 7 inci maddesi mucibince beyanname esasına göre vergiye tabi tutulacaktır.

Şimdiye kadar buna muhalif olarak yapılan mumaeleler tashih edilecektir.

Tramvay şirketile müzakere

Ankara 10 — Tramvay şirketi müdürü, bugün nafıa vekili Ali beyle görüşmüştür.

Şirketin, nafıa vekâletinin mukabil projesinde bazı tadilât teklif ettiği anlaşılıyor.

Ticarethane mi, değil mi?

Inhisarlarla ticaret odası arasındaki ihtilâf tekrar tazelendi

Ticaret odası, inhisarlar idaresini ticarî müessese telâkki ederek, odaya kaydetmeğe karar vermiştir. Bu karar pek yeni değildir. 1926 senesinde de, ticaret odası, yeni varidat membaları aradığı zaman, inhisar idarelerini ticarethane olarak kabul etmişti. O zaman şeker ve petrol inhisar idareleri vaziyetlerini izah ederek ticarethane olmadıklarını iddia etmişlerdi. Neticede bu iddia devlet merkezinde de tetkik edilmiş, iktisat vekâleti bu gibi müesseselerin ticarethane olmadıklarını tasdik etmişti.

Son zamanlarda ticaret odası varidatı azalmaktadır. Oda idare heyeti varidat membaı bulmak için, bu eski meseleyi tazelemiştir.

Ticaret odasının noktai nazarı şudur: İnhisarlar idaresi, tüccarla rekabet yapar, piyasayla her ticarethane gibi sıkı münasebetleri vardır. Ticarî evsafı haizdir. Bu itibarla ticaret odası nizamnamesinin hükümleri dahiline girebilir.

İnhisarlar idaresi şöyle cevap veriyor:

— İnhisarlar idaresi devlete varidat getiren bir dairedir. Her ticarethanenin verdiği vergilerden muaftır. Bu itibarla devlet bu daireleri ticarethane olarak kabul etmemiştir.

Bu mesele oda hukuk müşaviri Tahir bey tarafından tekrar tetkik edilmektedir.

Ağır bir cerh

Ankarada Şevki bey amcazadesini ağır surette yaraladı

Ankara 9 — Perşembe günü akşamı Dahiliye vekâleti muhasebe müdürlüğü memurlarından Halit beyin evine amcazadesi divanı muhasebat mürakıp muavinlerinden Şevki bey gelmiş, ailevî bazı sebeplerden dolayı Halit bey Şevki beye bazı ağır sözlerle hitap etmiştir. Bundan müteessir olan Şevki bey tabancasını çekerek Halit beyi bacağından, sol kolundan ve kalbinin altından olmak üzere ağır surette yaralamıştır. Halit bey hastaneye nakledilmiş, Şevki bey de tevkif edilmiştir.

Iki hırsız yakalandı

Son zamanlarda Beşiktaş, Ortaköy ve Süleymaniye cihetlerinde bazı evleri soyan iki hırsız yakalanmıştır.

Yusuf ve Abdürrahman isimlerinde olan bu iki hırsız Süleymaniye civarında gene bir evi soymak isterlerken cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır. Bunların evlerinde yapılan araştırmada bir çok çalınmış eşya da bulunarak müsadere edilmiştir.

Metr Salem ve Faraci efendiler

Ankara 10 — Ankara müddeiumumîliği, rüşvet maznunu Metr Salem ile Leon Faraci efendilerin gayri mevkuf olarak muhakeme edilmelerine dair müstantiklikçe verilen karara itiraz etmiş, muhakemelerinin mevkufan yapılmasını istemiştir. Ankara ağır ceza mahkemesi, bu itiraz hakkındaki kararını bugün verecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Terkos suları

İstabul halkının en çok şikâyetçi olduğu şirketlerden biri eski Terkos idaresi idi. Fakat bunun bir taraftan belediyece satın alınması istenirken diğer taraftan bir çok zatların: «Eyvah, bu fena şirketi de arıyacağız, galiba!» diye korktuklarına şahit olmuştuk.

Terkos gitti, yerine belediye geldi. Çok şükür, hemen ilân etmelidir ki şimdiye kadar eski şirketi belki arıyacağız diye korkanların bu endişeleri haksız çıktı. Bu işte gelen gideni aratmadı. Fakat arada büyük bir fark olup olmadığını henüz katiyetle tayin etmeğe imkân yoktur.

Bazı semtlere fazla su verildiğini işitiyoruz. Fakat bazı semtlerde eskisine nisbetle hiç bir fazla iyilik temin edilmediğini muhakkak biliyoruz. İki idareyi mukayese edebilmek için, yalnız şurada iyi yahut burada fena diye tecelli eden parça parça neticelerden bir hüküm çıkarmağa kalkmak doğru olmaz. Bu gibi umumî hükümler ancak derin bir tetkike istinat edebilir ki bu tetkik te imkân ve vasıtadan mahrum bir gazetecinin yapabileceği iş değildir.

Meselede bir de «maliyet» ve «masraf» ciheti vardır. Eskiden ne kadar masraf ile ne gibi neticeler elde ediliyordu, şimdi, biraz salâh eseri görülmüş olsa bile bu netice acaba ne kadar maddî fedakârlıklar mahsulüdür?

Bu suali irat edişimiz hüküm vermek hususunda isticalin yanlışlığını anlatmak içindir, yoksa bir hüküm vermek için değildir.

Yalnız ortada bir hakikat var ki o da yazın bu vakitsiz, emsalsiz, şiddetli sıcaklarında terkos suyunun kesilmesidir! Kimsenin haberi yok. Sular kesilmiş. Bazıları: Canım radyoda ilân edildi diyorlar. Acaba? Çünkü İstanbul radyosile ilâncılığa kalkışmak zahiren pek asrî bir hareket olsa bile biraz da karanlıkta göz kırpmağa benzemez mi?

Gazeteler acaba bir şey yazdı mı? Ondan da kimsenin haberi yok. Bu gibi haller, beş on gün evvelinden büyük yazılarla, müteaddit vasıtalarla halkın ıttılaına arzedilir. Umumî bir hizmet ifa eden bir şirket veya idarenin en evvel ehemmiyet vereceği nokta budur. Yoksa günün birinde semavî bir âfet gibi şıp diye sular kesilmez. Kesilince işte böyle herkesten çok haklı şikâyetler çıkar, çeşme başlarında kavgalar çıkar ve o lânetleme eski Terkos şirketi rahmetle anılmağa başlar.

Yeni sular idaresinin halka, halkın hakkına biraz hürmet etmesini ve sade suları çoğaltacağız tarzında yem borusu çalmakla iktifa etmiyerek biraz da icraat göstermesini istersek fazla talepkâr mı olmuş oluruz acaba?

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

ihtikâr mücadelesi

Belediye işe başlamak için hazırlık yapıyor

Dahiliye vekâletinin ihtikârla mücadele edilmesi hakkında vilâyetlere gönderdiği son tamim henüz belediyeye tebliğ edilmemiştir. Ancak, belediye bu emir gelmeden evvel piyasa vaziyeti hakkında tetkikat yaptığı için bütün yiyecek, içecek maddelerinde, bilhassa sebze fiatlerindeki farklar hakında malûmat edinmiştir. Dahiliye vekâletinin emri geldikten sonra ihtikârla ne suretle mücadele edileceği tayin edilecektir.

Bir gazete, belediyenin fiatlerin ilânı suretile pahalılığın önüne geçmeğe çalışacağını yazıyordu. Fiatlerin ilânı ümit edildiği kadar amelî bir netice vermediğinden ve hususile her semtte fiatlerin değişebileceği muhakkak olduğundan belediye başka bir usul düşünmektedir. Her haftanın toptan fiatleri malûm olduğundan perakendecilerin semtlere göre bu toptan fiatlere ne miktarda zam yapabilecekleri tayin edilecek ve bunun haricinde fiat yükselten esnaf hakkında takibat yapılacaktır.

Sahte müdür

Bir adam birçok kimseleri dolandırdı

Mehmet Ali isminde birisi Bostanbaşı civarında mahalle aralarında dolaşarak dükkânlara girip:

«— Nüfus tezkerelerinizi değiştirmezseniz çok ceza verirsiniz. Yakında eski nüfus tezkeresi taşıyanlar cezalandırılacak. Cüzdan değiştirmek işi uzun ve zordur. Ben vaktile muhtelif yerlerde nüfus müdürlüğü yaptım. İşleri bilirim. Sizin de nüfus cüzdanlarınızı değiştireyim» diye bazı safdilleri kandırmış ve değiştirme işi için masraf olarak bir hayli de para alıp ortadan kaybolmuştur.

Cüzdan değiştirmek istiyenler uzun müddet bekledikleri halde eski nüfus müdürünün bir daha gelmediğini görünce dolandırıldıklarını anlamışlar ve zabıtaya müracaat etmişlerdir.

Polise tarif edilen eşkâl üzerine bu adamın müteaddit sabıkalı bir dolandırıcı olduğu anlaşılmış ve Mehmet Ali yakalanmıştır. Dolandırıcının bir çok kimselerden bu şekilde para çektiği tesbit edilmiş, kendisi evrakile birlikte müddeiumumîliğe verilmiştir.

Belediye meclisi

Yeni intihap için defterler hazırlanıyor

Belediye meclislerinin kanunî müddetleri bittiği için önümüzdeki eylûlde yeni intihabata başlanacaktır. Belediye intihabatına, kanunun yirmi üçüncü maddesine göre, 18 yaşını ikmal eden ve intihaptan altı ay evvel o beldede ikamet eden ve ağır hapis cezasile mahkûm, hidematı âmmeden mahrum olmıyan kadın, erkek her vatandaş iştirak edecektir. Bu vaziyete göre bir dereceli olarak yapılan bu intihapta herkesin reye iştirak etmesi lâzım geldiğinden intihabat başlamadan evvel intihaba iştirak edenlerin isimlerini gösteren defterlerin tanzim ve ilân edilmesi lâzım gelmektedir.

Bu sene muhtarlıklar lâğvedildiğinden mahalle defterlerinin noksansız olarak tanzim edilmesi için şimdiden hazırlığa başlanmıştır. Defterler ancak ağustos sonuna kadar tamamile ikmal edilebilecektir.

Sarhoş aklı

Hiddetlenince camlara vurdu, yaralandı

Çemberlitaş civarında Hüseyin isminde birisi dün akşama kadar rakı içmiş ve son derece sarhoş olmuştur. Hüseyin kendini tutamıcak hale gelince hatırına eski bir mesele gelmiş ve rakının tesirile kendi kendine hiddetlenip bağırıp küfretmeye başlamıştır.

Hiddeti gittikçe artan sarhoş bir aralık büsbütün kendini kaybederek yumruklarile camları, aynaları parçalamıştır. Mustafa yumruğu vurdukça kırılan camlarla kendisi de muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı sarhoş tedavi altına alınmıştır.

Üç tavcı yakalandı

Zabıta Kadri, Ömer ve Fatma isimlerinde üç tavcı yakalamıştır. Bunlar el birliğile çalışarak muhtelif semtlerde bir çok safdilleri kandırıp adi demir ve taşlardan yapılmış yüzük ve küpeleri altın ve elmas diye yüksek fiatlerle satmışlardır. Üç tavcı evraklarile birlikte sulh ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Filistin şampiyonu şehrimize geliyor

Hopoel ismindeki Filistin spor klübü, Galatasaray spor klübile iki futbol maçı yapmak üzere şehrimize gelmektedir. Bu klüp Filistin şampiyonudur ve eski Viyanalı birkaç oyuncu vardır.

Maçlar 15 haziran cuma ve 17 haziran pazar günleri yapılacaktır.

Buzhaneler

Iki türlü tarife kullandıkları söyleniyor

Soğuk hava depolarının ücretleri arttırdığından bir kaç defa bahsetmiştik. Şimdiye kadar ticaret odasının yaptığı tetkikat ta henüz müsbet bir netice vermemiştir. Bu işle uğraşan komisyon soğuk hava depolarının vaziyetini tetkike devam etmektedir. Halbuki bu vaziyeti uzun boylu tetkik etmeğe lüzum yoktur. Mesele şudur:

Soğukhava depoları aralarında bir tröst şeklinde birleşerek fiatleri arttırmışlardır. Hattâ bazı mallar üzerinde fiatler iki misli arttırılmıştır.

Soğuk hava depolarının, şikâyetlerin önüne geçmek için iki türlü tarife kullandıkları söyleniyor. Bunlar bazı ticarethanelerden bir teneke peynir için 25 kuruş, bazı ticarethaneler için de 50 kuruş almaktadır.

Bu sene üzüm fiatlanacak

Bu sene Avustralyada ancak on beş milyon ton üzüm istihsal edilecektir. Halbuki başka seneler kırk beş milyon ton istihsal olunuyordu. İngiltere; her sene domiyonlarından getirttiği üzümü, bu sene Türkiyeden tedarik edecektir.

Yaramaz çocuk

Asıldığı tramvaydan düştü, ağır yaralandı

Vatman Kemal efendinin idaresindeki tramvay dün Edirnekapı civarından geçerken orada oturan Mustafa isminde bir çocuk tramvayın arkasına asılmıştır.

Hızla giden arabanın fazla sarsıntısından Mustafa asılı bulunduğu yerde müvazenesini kaybetmiş ve taşların üstüne yuvarlanmıştır. Bu düşmede Mustafa başından tehlikeli surette yaralanmış ve bayılmıştır. Ağır yaralı çocuk baygın bir halde hastaneye kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Zimmetine para geçirmekle maznun biri tutuldu

Samsunda zimmetine para geçirmekle maznun İhsan efendi isminde birinin İstanbula geldiği ve yanında bir de kadın bulunduğu anlaşılmış, burada yakalanması için müracaat edilmiştir. Bu müracaat üzerine zabıta tahkikat yapmış ve İhsan efendi burada Pangaltı civarında yakalanmıştır. Suçlu mahfuzan Samsuna sevkedilmiştir.

Bir çırpıda

Zavallı Hamdi bey

Zavallı Hamdi bey... Evet, zavallı limancı Hamdi bey... Kendisi İstanbul hakkında bir çok fikirler ileri sürdü:

— Sirkeci garı kaldırılsın... Yenikapıda büyük bir gar yapılsın... dedi... Herkes güldü:

— Hiç öyle şey olur mu?. dediler.

Ayni şeyi şehir mütehassısı M. Agaş ta söyledi. Fakat bu sefer kimse itiraz etmedi, hattâ bazıları:

— Muvafıktır, muvafıktır... dediler.

Hamdi bey:

— İstanbuldaki Yenibahçe çayırı bir spor merkezi olabilir... dedi. Hemen itiraz:

— Haydi efendim. Öyle şey olur mu?. Hiç kimse buraya gelmez... Stadyom Beyoğlunda olmalı...

Şehir mütehassısı M. Lambert ayni fikri ileri sürdü. Kimsede itiraz yok. Hattâ gene:

— Muvafık sesleri...

Hamdi bey:

— Yenikapı önünde bir dalga kıran yapılmalı... dedi..

Güldüler:

— Ne lüzumu var efendim.

M. Lambert:

— Yenikapıda yapılacak garın önünde her halde bir dalga kıran lâzımdır!...

Dedi. İtiraz yok... Gene:

— Muvafık!. Sesleri...

Hamdi bey evvelki gün şehir hakkında düşündüklerini söyledi, Cumhuriyette Ercüment Ekrem bey, Milliyette Felek Bürhan bey kendisine fena halde çattılar. Fakat dün şehir mütehassısının gazetelerde çıkan raporunda Hamdi beyin bir çok fikirleri ileri sürülüyor. Buna kimse bir şeyler söylemedi...

Zavallı Hamdi bey... Zavallı limancı!. Sakalı yok ki sözü dinlensin!.

Hikmet Feridun

Ilmî bir cemiyet

Fisyologi ordinaryusu Winterstein bey Türk ulûmu hikemiye ve tabiiye cemiyetleri namile bir cemiyet tesis teşebbüsünde bulunmuştur. Bu cemiyetin sıhhat ve maarif vekilleri ile üniversite rektörü ve dekanları fahrî reisidir.

Cemiyetin bu seneki bürosuna birinci reis Winterstein bey, ikinci reisliklerine Mazhar Osman, Frundlib, Ibrahim Hakkı beyler, kâtipliklerine türkçeye Hamit Nafiz, almancaya Renkebah, fransızcaya Foville beyler tayin edilmiştir.

Ilk konferansı Freundlih yıldızların ve kürreiarzın yaşı, ikinci konferansı Chaputeaui Türk topraklarının jeografi jeolojik etüdü teşkil etmiş, münevver, kalabalık bir sami kitlesi tarafından üniversitenin büyük salonunda bu konferanslar dinlenmiştir.

Amca bey bakkalda!..

— İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

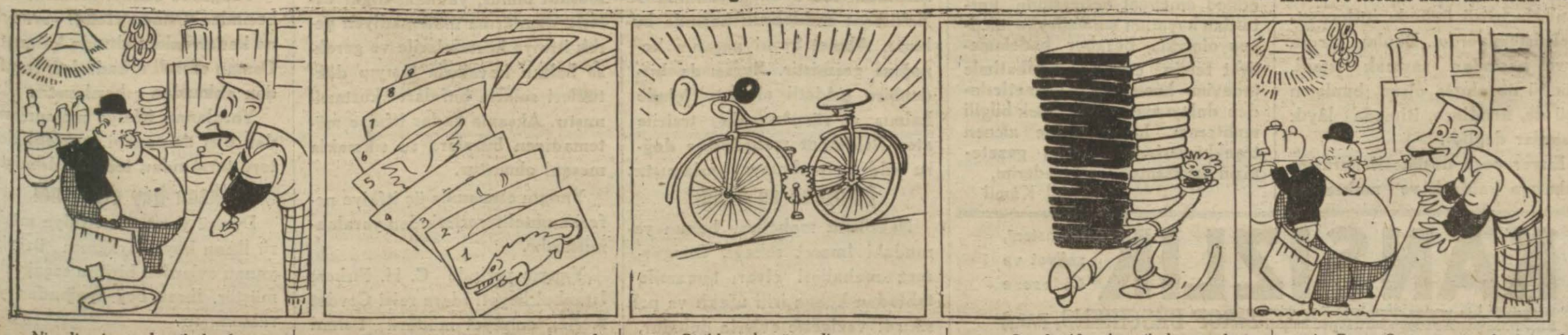

Tefrika No. 221 — 10 Haziran 1934

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü

Muharriri: M. R.

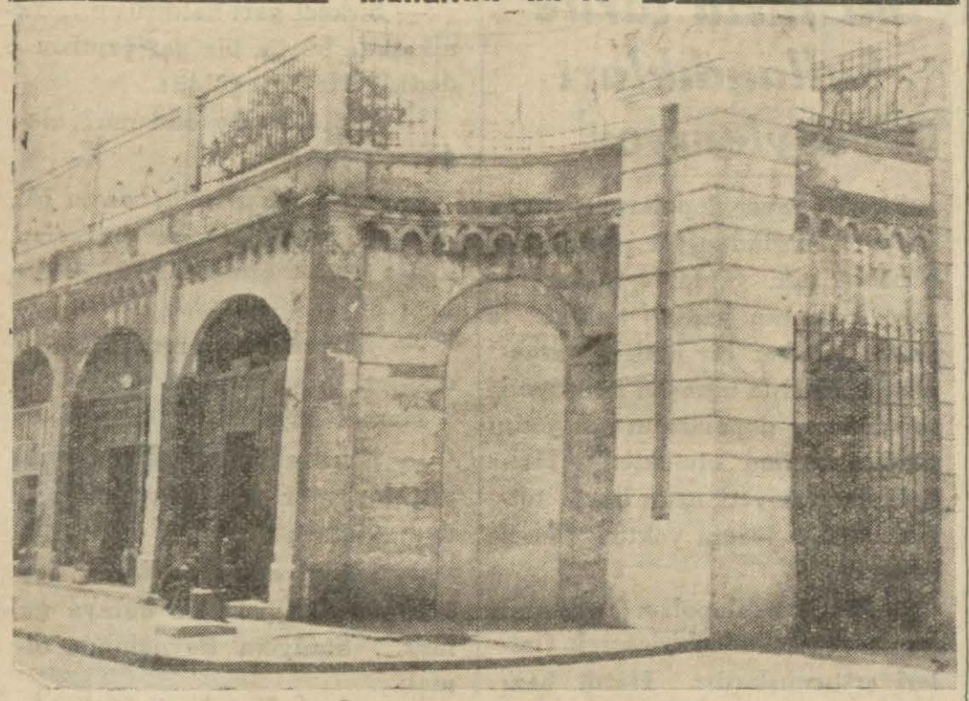

Enver paşaya suikast yapacağı iddia edilen Yakup Cemil bey müfrezesinden bir kısmının sığındığı Bakırcılar içindeki dükkânlar

Hem vaziyet bu şekilde olmıyaydı bunlar nasıl cesaret edip te bu kadar kuvvetli iddialarla söz söyliyebilirlerdi?..

Bu derin zihnî muhakeme Enver paşanın eski arkadaşları hakkındaki itimadını esaslı surette sarsmış, kalbine şüpheler sokmuştu! Hariciye nazırı bunları düşünürken yüzü hiddetten kıpkırmızı kesilmişti.. O, bilhassa Hakkı bey tarafından tertip edilen bir oyuna geldiğine ve bu suretle aldatılarak Yakup Cemil beye bu müfrezeyi teşkil ettirdiğine kani oluyordu.. Fakat bu oyun niçin?. Onun bu arkadaşlarile aralarında şimdiye kadar hiç bir ihtilâf, hiç bir anlaşamamazlık olmamıştı..

Kara Kemalle arkadaşları rollerinde muvaffak olmuşlardı!.

Enver paşa ile şimdi ittiham edilenler, senelerdenberi biribirlerine emniyet etmişler, en tehlikeli, en çetin işlerde hep beraber yürümüşlerdi.. Hususile mütekabil her türlü müzaheret ve muhabbet aralarında eksik olmamıştı.. Halbuki şimdi - hiç ümit etmediği - böyle bir düşmanlığa maruz kalıyordu!..

Enver paşa için çok garip görülen ve bidayette inanılamıyan bu suikast tertibi öyle anlaşılıyordu ki hakikat ifade eden bir mahiyette idi. Zaten Yakup Cemilin sulhu münferitten bahsettiğini kendisine Hakkı bey söylemiş ve hattâ müfrezeyi teşkil etmeğe memur ettiği zaman onu tekdir ederken Yakup Cemil beye bu sulh sözünü tekrarladığ halde o da bunu inkâr etmemişti.

Demek ki ortada dönen bir şeyler, gizli entrikalar vardı!. Her halde bu sözler üzerine lâkayt kalmak, hadiseye seyirci bulunmak doğru değildi. Hakikat, behemehal meydana çıkmalı idi.

Enver paşa bu ihbar üzerine baş vuracağı tedbirleri odada oturanların gözü önünde ittihaz etmek istemiyordu.. Bunları bir an evvel başından savmak istedi. Çünkü ne olursa olsun, bunların üçü de, kendince, itimada lâyık insanlar değildi.

Enver paşa düşünceli kafasını yukarıya kaldırdı ve maksadını hissettirmemeğe çalışarak dedi ki:

— Verdiğiniz izahat çok mühimdir, teşekkür ederim! Ben hemen icabına bakarım.

Bu sözlerile muhataplarına artık uzıyan mülâkatın nihayetlenmesi lâzım geleceğini ima ediyordu.

Kara Kemal beyle iki arkadaşı, harbiye nazırının ne demek istediğini kavradılar. Ve müsaade alarak Enver paşaya veda edip çıktılar.

Kara Kemal beyle arkadaşlarının memnuniyetten gözlerinin içi gülüyordu!.. Gerçi Enver paşa, kendilerine fazla bir şey söylememiş, nasıl bir hattı hareket ittihaz edeceğini anlatmamıştı. Fakat, onlar emindiler ki maksatlarının yarısında muvaffak olmuşlar, Enver paşayı eski arkadaşları aleyhine döndürmeği temin etmişlerdi.

Kara Kemal beyle diğer iki arkadaşı nazarında bu muvaffakıyetlerinin büyük bir kıymeti vardı!. Onlar, istihsal ettikleri bu muvaffakıyetlerile Yakup Cemil bey ile arkadaşlarına karşı senelerin biriktirdiği kin ve husumetlerin kısmen olsun intikamını almışlardı!.. Onlara göre bu mülâkat, «İttihat ve Terakki» dahilindeki cidal ve münaferetlerin ebediyen tasfiyesi, katî surette neticelenmesi için atılan en mühim, en kestirme adımdı..

Kara Kemal beyle arkadaşları rollerinde muvaffak olmuşlardı, şimdi neticeyi Talât beye bildireceklerdi.. (Devamı var)

Alenen teşekkür

Iki buçuk seneden beri giriftar olduğum elim ve tehlikeli bir hastalıktan çektiğim ıztırabın izalesi için Beyoğlu belediye hastanesinde tahtı tedaviye alınarak hastanenin operatörü muhterem Sadri ve muavini Salâhaddin beyefendiler tarafından üzerimde icra ediled ameliyat neticesinde kurtarılan hayatımı mumaileyhe medyon olmakla beraber badelameliyat temin edilen istirahatimle tedavim hususunda hizmetlerinden dolayı ayrıca da yüksek bilgili muhterem hemşirelerine alenen teşekkürlerimin iblâğına gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Ali Kâmil

KANSIZLIK Nörasteni, zaifiyet ve Chlorose

benzisizlik için yegâne deva kanı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARİS

Dünkü yangın

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Yangın nereden çıktı?

Yangının neden ve ne suretle çıktığı henüz tamamile tesbit edilememiştir. İlk tutuşan ev Sultanahmette yüksek Ticaret mektebinin yanında Adil paşaya ait büyük ahşap konağın müştemilâtından olan ve konağın yanında bulunan binadır. Bu evde kiracı olarak küçük Ayasofya mahallesi imamı Fahreddin efendi oturmaktadır.

Saat on ikiye beş kala Fahreddin efendinin evinin bacasından koyu dumanlar ve ateşler çıkmakta olduğu etraftan görülmüş ve bunu görenler polis noktasına haber vermişlerdir. Sultanahmet polis noktası yangını merkeze ve itfaiyeye bildirinciye kadar ateş evin damını sarmıştır. Yangını haber alır almaz polisler yetişerek eve girmişler ve bu sırada İstanbul itfaiyesi de evin önüne gelmiştir.

İtfaiye derhal dolu arazözlerdeki su ile bu evi söndürmek için faaliyete geçmiş, fakat o esnada çıkan poyraz rüzgârı da gittikçe şiddetlenerek evin damını saran alevleri yandaki Adil paşanın konağına doğru bir körük gibi savurmağa başlamıştır.

Arazözlerdeki su bir kaç dakika sonra bitmiş, itfaiye derhal etraftaki depolara koşmuş, fakat bu civardaki depolardan bir çoğunun maalesef boş olduğu görülmüştür.

Ateş büyüyor

İtfaiye caddelerdeki terkos musluklarına hortumlar takarak bir taraftan arazözleri doldurup yangına taşıyor, bir taraftan da pompalar civar depoların diplerinde bulduğu cüzî suyu yangına sevke çalışıyordu.

Bu esnada gittikçe şiddetini artıran poyraz da imam Fahreddin efendinin evinden çıkan alevleri Adil paşanın konağına doğru olanca şiddetile atmış ve esasen ahşap ve duvarları yağlı boya olan konak ta tutuşmuştur.

Rüzgârın kısa fasılalarla istikamet değiştirmesile alevler sağa sola dönüyor, kâh yandaki ticaret mektebinin duvarlarını, damını yalıyor, kâh arka tarafta Nakilbent mahallesinin çukurda kalan damlarına doğru sarkıyordu.

Beyoğlu itfaiyesi de yetişmiş, ta Çağaloğlu, Çemberlitaş, Binbirdirek ve Akbıyık civarındaki terkos musluklarile depolara hortumlar döşenerek yangın yerine su nakline çalışılmıştır.

Alev ve kıvılcımlar arasında kalan ticaret mektebinin damına çıkan İtfaiye neferleri hortumlarını Adil paşanın konağına çevirerek bütün gayretlerile ateşin buradan ileriye geçmemesine çalışıyorlar. Fakat su sık sık kesiliyor, itfaiye boş hortumlarla uzun müddet alevler ve dumanlar arasında bekleşiyorlardı.

Bütün gayretlere rağmen ateş Adil paşanın konağını tamamile sardıktan sonra onun yanında ve Nakilbent caddesinin başında bulunan Ahmet Şevki paşanın konağına geçmiştir. Burası da birdenbire şiddetli alevler içinde kalmış ve rüzgârın da tesirile ateş Nakilbent mahallesine doğru şiddetle sarkmaya başlamıştır.

Denizden su alındı

Nakilbent mahallesi bunun yanındaki İmaret sokağı, Güngörmez mahallesi civarı tamamile tahtadan köhne irili ufaklı ve pek sıkışık vaziyette evlerle doludur. Bu evlerin bir kısmı geçen sene belediye tarafından istimlâk edilmiş, fakat henüz paraları verilmemiştir. Mahalle tamamile meskûndur ve her evde bir kaç aile oturmaktadır. Ateşle bu tahta yığını halindeki mahalle arasında iki, üç metre genişliğinde bir sokak kalıyordu ki, burada itfaiye arazözlerinin hareketine imkân yoktu. Esasen yanan damlardan mütemadiyen dökülen ateşli enkaz bu civara sokulmak imkânını da bırakmıyordu. O civardaki depolarda da su olmadığı için itfaiye hareket edemiyecek bir hale gelmişti.

Bu sırada büyük bir süratle hortumlar Nakilbent caddesi tarikile ta deniz kenarına indirilmiş ve bir kaç pompa denizden su almaya başlamıştır. Denizden gelen su sayesinde itfaiye tekrar faaliyete geçmiş, tahta evlerin damlarile ticaret mektebinin damından mütemadiyen ateşe su sıkmaya başlamıştır.

Kargaşalık başladı

Adil paşanın konağı kısmen yandıktan sonra Ahmet Şevki paşanın konağını tutuşturan alevler bu defa sola dönerek diğer evi de sarmıştır.

İtfaiye buraları söndürmeğe uğraşırken rüzgâra katılan kıvılcımlar ta arka taraflara geçerek kupkuru mantar haline gelmiş binaları tutuşturuyor, itfaiyenin bir kısmı da bunları söndürmeğe çalışıyordu.

Bu evlerden birisinin tutuşması deniz kenarına kadar bütün mahallelerin yanması gibi feci bir netice verecekti.

Evlerden herkes mümkün mertebe eşya çıkarmağa çalışıyor, toz toprak içinde bağıranlar, çocuğunu kaybedip feryat edenler biribirine karışıyordu. Zabıta bir taraftan sükûneti temine, bir taraftan da evlerden çıkarılan eşyanın muhafazasına uğraşıyordu.

Ahmet Şevki paşanın konağile beraber yanındaki diğer ev de tamamile alevler arasında kalmış ve bunların söndürülmesi imkânsız bir hale gelmişti. Bu esnada alevler ticaret mektebinin damına doğru da sarktığı için mektebin eşyası talebe ve askerler tarafından boşaltılmış ve duvarlara, dama su sıkılmak suretile ateşin burayı sarmasına meydan verilmemiştir.

Ateş bastırılıyor

Rüzgârın önünde mütemadiyen etrafı yalıyan alevler iki konakla yandaki evden sonra büyük bir ahşap ve onun yanında bulunan kısmen kârgir büyücek bir evi de sarmıştır. Naklibent mahallesile yangının ilk çıktığı kısmı ayıran dar sokağın ateş tarafında kalan bu beş ev kâmilen yanmış ve itfaiyenin gayretile diğer evlerin tutuşmasına meydan verilmemiştir. Son iki evin söndürülmesi çok müşkül olmuş, yandaki diğer evlerin damlarına mütemadiyen gerek itfaiye hortumlarile ve gerekse halkın kovalarla taşıyıp döktükleri sularla buraları kurtarılmıştır. Akşama kadar itfaiye mütemadiyen buralara su sıkmakla meşgul olmuştur.

Yangın esnasında üç itfaiye neferi muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır.

Yangın yerinde C. H. Fırkası İstanbul heyeti idare reisi Cevdet Kerim, emniyet müdürü Fehmi beylerle belediye mühendisleri de bulunmuşlardır.

İlk yangın çıkan evin yanında fırka kâtibi umumîsi Recep beye ait olan ve henüz tamir edilmekte olan ev ateşten kurtarılmıştır. Bunda rüzgârın alevleri ileriye doğru sürmesinin yardımı olmuştur.

Vesaiti nakliye durdu

Yangın için yukarıda da yazdığımız veçhile Çemberlitaş, Cağaloğlu, Sultanahmet ve Yerebatan, Binbirdirek civarından hortumlarla su alındığı için yolları hortumlar kapatmış ve kamyonlarla tramvaylar işliyememiştir.

Yangın uzun sürdüğü için son zamanda Sultanahmet civarında tramvay hatlarının üzerine portatif raylar konulmuş ve bunların altından hortumlar geçirilmiş, üzerinden de tramvaylar geçmiştir. Bu suretle münkalât mümkün mertebe temin edilebilmiştir.

Fahri efendi ne diyor?

Evinden yangın çıkan Ayasofya imamı Fahri efendinin ifadesi polis merkezinde alınmıştır. Fahri efendi:

— Benim hiç haberim yok. Eve sonradan geldim. Lâkin bizim evdekiler yangını şöyle anlatıyorlar:

Karşımızdaki evin mutfağında bir gaz ocağı parlamıştır. O evden korku ile gaz ocağını sokağa atmak istemişlerdir. Lâkin gaz ocağı bizim evin damına düşmüştü.

Bunun üzerine bizim evin tahta çatısı derhal tutuşmuştur. Hattâ bizim evdekiler bundan haberdar olmamışlar, yangın çatıyı sardıktan sonra bunu görmüşlerdir.»

Demiştir. Fahri efendinin bu iddiası tahkik edilmektedir.

Yangında tehlike geçiren ticaret mektebi 100 bin liraya, ayrıca mektep lâboratuarı 60 bin liraya sigortalıdır.

Dünkü yangına bir çok sigorta mümessilleri de gelmişlerdir.

Yangında sanayi mektebi talebesinden Osman efendi yarı beline kadar enkaz altında kalmıştır. Osman efendi arkadaşları tarafından enkazdan çıkarılmıştır.

Yaralanan itfaiye memurlarından biri de sanayi mektebi doktoru tarafından tedavi edilmiştir.

İhsan bey yaralandı

Dünkü yangında itfaiye müdürü İhsan beyin ayağının üzerine yanan evlerden birinin saçağı düşmüştür. İhsan bey ayağından yaralanmıştır.

BORSA

İstanbul 7 haziran 1934
(Akşam kapanış fiatleri)

Esham ve Tahvilât

İst. dahili	93,50	İş B. Hamiline	8,35
Kuponsuz 1933		» Müessis	98
istikrazı	93,75	T. C. Merkez	
Ünitürk I	29,25	Bankasi	58
» II	28,40	Anadolu hisse	27,90
» III	28,40	Telefon	11,50
Mümessil I	57,70	Terkos	19,40
» II	47,70	Çimento	11,90
» III	,—	İttihat değir.	16,—
İş Bankası	8,25	Şark »	1,30

Para (Çek fiatleri)

Paris	12,06	Sofya	64,56
Londra	634,25	Prağ	19,07
Nev York	79,34	Berlin	2,06,47
Milano	9,22	Madrit	5,82
Atina	83,45	Belgrat	34,72
Cenevre	2,45,35	Zloti	4,21,25
Brüksel	3,41,17	Pengo	3,93,65
Amsterdam	1,17,47	Bükreş	79,20
		Moskova	10,88,75

BUZ

Belediyenin depo ve şubelerinde Kilosu 100 Paradır.

GÜNÜN HABERLERİ

450 kaçakçılık dosyası

Temyiz, eski senelere ait kararları tastik etti

Bundan beş sene evveline kadar kaçakçılık işlerine dair muhtelif ceza mahkemeleri tarafından verilmiş olan mahkûmiyet kararlarına ait 450 dosya temyiz mahkemesi tarafından tetkik edilmekte idi.

Temyiz mahkemesi tetkikat neticesinde bu 450 dosyaya ait hükümleri tastik etmiş ve hükümlerin infazı için evrakı adliyeye göndermiştir.

Hükümlerin ekserîsi bir ay hapsi ve muhtelif miktarlarda para cezalarını ihtiva etmektedir. Cumhuriyetin onuncu yıldönümünde tatbik edilen af kanununun kaçakçılık işlerine şümulü olmadığı cihetle bunlar aftan da istifade edememişlerdir.

İstanbulun muhtelif semtlerinde bulunan bu 450 kaçakçı birer birer yakalanarak hapishaneye sevkedilmişlerdir.

Hükümlerin hapse ait kısmı bu suretle infaz edilmekle beraber işin bir de para cezası vardır. Bu 450 mahkûm hapis müddetlerini ikmal edip çıktıktan sonra ayrıca mahkûm bulundukları para cezalarının tahsili için evrak inhisarlar idaresine verilecektir. İnhisarlar idaresi para cezalarının tahsilile meşgul olacak ve cezası tahsil edilemiyen mahkûmlar tekrar yakalanarak ceza miktarları nisbetinde yeniden hapsedileceklerdir.

Ancak bunlardan 1510 ve 1818 numaralı kanunlarla mahkûm edilmiş olanların para cezaları affolunmuştur. Yalnız 760 numaralı kanunla mahkûm edilmiş olanlar affedilmedikleri için bunlardan cezalar tahsil olunacaktır.

Yunan sergisi

Seyyar sergi ayın on beşinde İstanbula gelecek

Yunanlıların tertip ettiği seyyar sergi, 31 mayısta Pireden hareket etmiş ve doğruca İskenderiyeye gitmiştir. Vapur İskenderiyeden sonra Kıbrıs ve Rodos limanlarına da uğradıktan sonra 13 haziranda İzmire varacak ve orada iki gün kaldıktan sonra İstanbula gelecektir.

Sergiyi hâmil vapurda Yunan sanayi erbabı ile beraber Yunan tacirleri de vardır. Seyyar sergi İstanbulda üç gün kalacaktır.

Çankırıya tenezzüh treni

Çankırı 9 (A.A.) — Dünkü tenezzüh treni ile iki binden fazla misafir geldi. Misafirler hakkında son derece misafirperverlik gösteren Çankırılılar bu tenezzühlerden çok menun kalmışlar ve bu memnuniyetlerini belediye vasıtasile Nafıa vekâletine bildireceklerdir.

Amerikada grevler devam ediyor

Bir çok şehirlerde çarpışmalar oldu

Kleveland 9 (Amerika) (A. A.) — Taksi şoförleri, grev yapmıştır. Grev, bir çok şiddetli hadiselere sebep olmuştur. Ölen yoktur.

San Francisco 9 (A.A.) — Rıhtım işçileri grevi devam etmektedir. Nümayişçiler, ağlatıcı bombalar atmak için hususî tüfekler kullanmaktadır.

Vaşington 9 (A.A.) — Patronlarla işçiler arasındaki ihtilâfları halletmek için işçi, patron ve hükûmet mümessillerinden mürekkep üç kişilik bir büro teşkil olunmuştur.

Büro, hüküm vermek salâhiyetini haiz bulunmaktadır.

İngiliz ve Fransız ipekleri

Londra 9 (A.A.) — İngilterenin Fransa lehine olarak İngintereye ipek ithalâtını kontenjana tâbi tutmak fikrinde olduğuna dair Financial News gazetesinin neşriyatı İngiliz ve Fransız ticaret heyeti murahhasalarınca tekzip edilmiştir.

İspanya ile Katalonya arasında bir ihtilâf

Madrit 9 (A.A.) — Teşkilâtı esasiye mahkemesi, Katalonya mebusan meclisinin iltizam kanununu kabule salâhiyeti olmadığına hükmetmiş ve binaenaleyh mezkûr kanunun feshine karar verilmiştir.

Lehistan hariciye nazırı Varşovaya döndü

Varşova 9 (A.A.) — Hariciye nazırı M. Beck dün akşam Cenevreden Varşovaya dönmüştür.

Borçlar meselesi

İtalya da şimdilik para vermek niyetinde değil

Roma 9 (A.A.) — Borçlar hususunda İtalyanın da Amerikaya karşı tıpkı İngiltere gibi hareket edeceği teyit ediliyor.

Corriera Dela Sera gazetesi diyor ki:

«Amerika, metalibatı ile Avrupanın malî sıkıntılarını vahimleştirirse bunun neticelerinden en evvel bizzat kendisi müteessir olacaktır. Amerikanın geçirmekte olduğu buhran artacaktır.»

Bir tazminat davası

Nev York 9 (A.A.) — Nantucket fener gemisi kurbanlarından birisinin kızı olan miss Monteiro kumpanya aleyhine bir dava ikame etmiş ve 75 bin dolar tazminat istemiştir. Miss Monteironun babası gemide ahçı idi.

İstenen tazminatın on bin doları ahçının Olynpic vapuru tarafından kurtarıldığından itibaren ölümü anına kadar çektiği ıstıraba karşılıktır.

GÜNÜN MESELELERİ

Romanyanın malî vaziyeti

Romanya ile ecnebi alacaklıları arasındaki müzakereler 25 mayısta Paris'te imza edilen bir itilâfla neticelenmiştir.

Bu itilâf mucibince üç sene üzerindeki tediyatta Romanya lehine umumî yekûnu beş buçuk milyara yakın bir tenezzül husule gelmiştir. Tahvil muamelesi 1 temmuzdan itibaren altı ay zarfında her ay bir kısım olmak üzere icra edilecek ve teşrinievvelde baki kalan kuponların hepsi tahvil olunacaktır.

26 mayıs tarihli «l'Indépendance Roumaine» gazetesi bu malûmatı verirken itilâfın Romanya için ne kadar faydalı olacağını da şu suretle anlatmaktadır:

«Bu itilâf hazineye beş milyar kâr bırakıp tediye müvazenemizi kolaylaştırmakla kalmıyor, fakat ayni zamanda bütçenin müvazenesini temin için hakikî kabiliyetler de bahşediyor. Bundan dolayı her muhitte büyük bir sevinçle karşılanmıştır. Bu itilâf bütçedeki mühim iktisattan başka, millî banka için tahvil muamelesi kolaylığı da arzetmektedir. Ayrıca siyasî sahada, Milletler cemiyeti ile teknik teşriki mesai itilâfından da Romanyayı müstağni bırakmaktadır.

Bu itilâf bütçe üzerinde aşağıdaki tesirleri yapacaktır:

Bütçe, kupon servisleri hesap edilerek vücuda getirilecek ve tahminen 19 milyar olacaktır. Tahsisat ve maaşlarda tenzilât yapılmıyacak ve millî müdafaa bütçesi ile içtimaî nezaret bütçesine zam icra olunacaktır.

Bütçe hazıran bidayetinde son şeklini alarak derhal meclise verilecektir.»

30 mayıs tarihli «l'Indépendance Roumaine» gazetesinin verdiği malûmata nazaran, kral ve başvekil M. Tataresco tarafından, parlâmentonun 14 haziranda toplanmasına karar verilmiştir.

Fındık mahsulü

Bu sene yüzde 25 derecesinde noksan

Bu hafta piyasaya fındık mahsulü hakkında daha doğru haberler gelmektedir. Son bir habere göre, mahsul geçen seneye nazaran yüzde 25 derecesinde noksandır. Halbuki bir ay evvel Hamburgtaki hava oyuncuları, Türkiye mahsulünün geçen seneye nazaran daha bol olduğunu iddia etmişlerdi. Bu iddialar boşa çıkmıştır.

Fiatler 36 kuruştur. Giresonda stok azalmıştır. Fiatlerin daha ziyade yükselmek ihtimalleri vardır.

Fındık piyasasına hâkim olan ecnebi ticarethaneleri, fiatleri düşürmek için, tedbirler aramaktadır. Türk ofisi de fındık tacirlerini ve müstahsillerini, bu gibi manevralara ve propagandalara karşı koruması lâzımdır.

Paristeki 6 şubat hadiseleri tahkikatı

Paris 8 (A.A.) — Pariste 6 şubatta vuku bulan hadiseleri tetkike memur hususî komisyon zabıta kuvvetleri tarafından 19,45 te silâh kullanılmış olmasını nüyişçiler şiddet hareketlerinde bulunduklarından muhik görmüş ve fakat saat 23,30 da vaziyetin tamamile aksine cereyan etmiş olduğunu tesbit eylemiştir.

Komisyon ayni zamanda nümayişçilere dağılmak emrinin kanunî şekillerde verilmemiş olduğunu kararlaştırmıştır.

HAFTALIK SIYASÎ İCMAL

Sar meselesi ve silâhları bırakma konferansının aldığı şekil - tehir ihtimalleri kuvvetleniyor

Avrupa sulhünü tehdit eden iki meseleden biri Sar havzasının atisi idi. Bu mesele hakkında bir anlaşma olmuştur. Almanya ile Fransa arasında sekiz yüz bin nüfuslu bir maden havzası bulunan bu mıntaka Versay muahedesi mucibince on beş sene müddetle Cemiyeti akvamın idaresine bırakılmıştı. Bu müddet bu sene hitam buluyor. Bu müddetin hitamında Havzanın yerli ahalisinin reyiâmına müracaat edilmesi icap ediyor. Verilecek neticeye göre Havza ya Almanyaya iade edilecek, ya Fransaya ilhak olunacak, yahut Cemiyeti akvamın idaresi altında bırakılacaktır.

Cemiyeti akvamın bundan evvelki içtimaında reyiâmın tarihini ve tertibatını hazırlıyacak üç kişilik bir komite teşkil edilmişti. Cemiyeti akvam meclisi 14 mayısta toplandığı zaman Fransanın ağır şartlar dermeyan eylemesinden dolayı bir karar verilememiş ve işin ikinci defa rüyeti 30 mayısta toplanacak fevkalâde içtimaa bırakılmıştı.

Silâhları bırakma konferansının içtima tarihi dahi 29 mayıs olarak tayin edilmiş olduğundan Avrupanın atisini tayin edecek iki müşkül meselenin bakılması bir zamana tesadüf etmişti. Fakat Sar meselesi hiç beklenilmediği halde üçler komitesinin reisi İtalyanın sabık Ankara sefiri baron Aloisinin mahirane tavassutu ile halledilmiştir.

Fransa evvelce Almanyanın kuru sözden ibaret olan teminatını kabul edemiyeceğini ilân ettiği halde reyiâma iştirak edeceklerin verecekleri reyden dolayı ileride takibata uğramıyacaklarına dair Almanya ve Fransa hariciye nazırlarının müşterek beyanatta bulunmaları ile iktifa etmiştir.

Bu noktanın halli üzerine reyiâmın en yakın bir tarih olan gelecek senenin ilk pazar günü yapılması kararlaştırılmıştır. Bu yolda yapılan teklif Cemiyeti akvam meclisinde de itiraza uğramadığından Avrupa sulhünü tehdit eden bir meselenin esası halledilmiştir.

Silâhları bırakma

Lâkin silâhları bırakma konferansının umumî komisyonunda işler Sar meselesindeki muvaffakiyete mazhar olmamış ve müzakere gittikçe vahim bir şekil almıştır. Âdeta bu toplantı büyük devletler için siyasî bir mübareze meydanı olmuştur.

Fransa hükûmeti silâh meselesini devletler arasında doğrudan doğruya cereyan eden müzakereden alarak konferansa dökmüştü, maksadı büyük devletlerden çoğunun taraftar bulunduğu Almanyanın silâhlanmasına meşruiyet rengi vermeğe mâni olmaktı. Bunun için umumî komisyon toplandığı vakit Fransa silâhların azaltılması meselesini bir tarafa bırakarak emniyet meselesi etrafında müzakere yapılmasını istemiştir.

Sovyet hükûmeti de silâhları bırakma işinin şimdilik bir tarafa bırakılarak emniyet meselesi üzerinde bir karar verilmesini teklif ile Fransanın davasını teyit etmiştir. Küçük itilâf ile birlikte on iki hükûmetin emniyet meselesini iltizam eylemesi Fransaya çok yardım eylemiştir.

Lâkin İngiltere ve Amerika devletleri konferansın esas mevzuu olan silâhları azaltmak ve bırakmak işinden ayrılmasına şiddetle muhalefet etmişler ve emniyet meselesinin mevzuu bahsedilmesine muhalefet göstermişlerdir.

Neticede konferansta İngiliz ve Fransız hariciye nazırları şiddetle çarpıştılar. İngiltere kendi davasında ısrar eylediğini göstermek üzere hariciye nazırını nümayişkârane Londraya aldırdı. İspanya, İsveç ve İsviçre de İngilterenin noktai nazarına taraftarlık ettiler.

Fransanın büyük müttefiki Lehistan da Sovyetlerin emniyet tezine karşı bariz muhalefet göstererek İngilterenin tarafını tutmuştur. Bu suretle konferansta devletlerin bir kısmı İngilterenin ve diğer kısmı Fransanın tarafını tutarak iki zümreye ayrılmışlardır. İngilterenin etrafına toplanan devletler Amerika, Lehistan, İspanya, Hollanda, İsveç, İsviçredir. Fransa ile birlikte hareket edenler Fransa, Rusya ve küçük itilâf ve diğer bir kısım devletlerdir.

M. Henderson

İngiltere hariciye nazırı konferansı terkettikten sonra vekili mister Eden İngiliz noktai nazarını müdafaaya devam etmiştir. Fakat bundan sonra müsademe İngiliz ve Fransız mümessilleri arasında değil, Fransız hariciye nazırı ile konferansın reisi sabık İngiliz hariciye nazırı M. Henderson arasında cereyan etmiştir.

Reis konferansı açarken her tarafı kollamak için Fransanın emniyet davasını dahi iltizam eder görünmüştü. Fakat cepheler iyice tebarüz ettikten sonra İngiliz başvekilinin düne kadar hariciye nazırı ve şeriki mesaisi bulunan M. Henderson konferansı İngiliz noktai nazarına uygun bir karara getirmeğe çalışmış ve bu yolda karar suretleri teklif etmiştir.

Fransa hariciye nazırı kendi tezine karşı reisin aldığı vaziyetten münfail olarak mumaileyhi emniyet tezini ihmal etmekle itham etmiştir. Bu itham karşısında da konferans reisi isyan ederek konferansı, Fransa hariciye nazırından yirmi dört saat zarfında vermek şartile bir mesai programı istemeğe ve aksi takdirde dağılıp gitmeğe davet etmiştir.

Fransa hariciye nazırı reisin bitaraflığından şüphe etmediğini söylediğinden bu mesele halledilmiştir. Fakat silâhları bırakma meselesinin aldığı vahim şekil bununla salâh bulmamıştır. Konferansın yeniden tehiri temayülleri kuvvet bulmuştur.

Amerikada buğday mahsulü

Vaşington 9 (A.A) — Ziraat nezaretinin tahminlerine göre, kışlık buğday mahsulü 400,000,000 buşeldir. Geçen seneki 351,000,000 buşel idi. Çavdar mahsulü de 18.800,000 buşel tahmin olunuyor. Geçen seneki 21,184,000 buşel idi.

Hergün bir ata sözü:

Dilenci bir olsa...

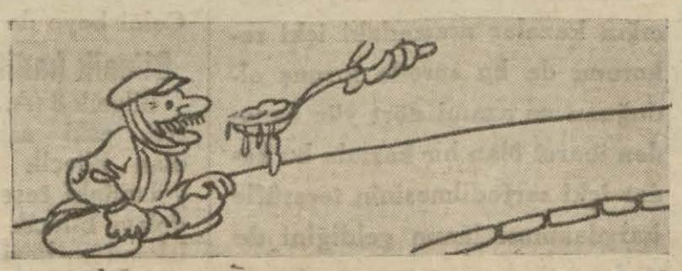

... Balla beslenir!...

FİKİR HAYATI

İçtimaî ve iktisadî ilimler enstitüsündeki konferanslar

Hukuk fakültesi içtimaî ve iktisadî ilimler enstitüsündeki konferanslar bitmiştir. En son konferans çarşamba günü, Mülkiye müdürü Hüseyin Şükrü bey tarafından verilmiştir. Konferansın mevzuu, «marksizm» di. Şükrü bey, Karl Marks ve Enkelsin yalnız felsefesinden bahsetmiş, kıymet ve temerküz nazariyeleri hakkında muarızları tarafından yapılan tenkitler üzerinde fazla durmuştur.

Bundan evvelki konferans ta içtimaiyat profesörü doktor Kesler tarafından verilmişti. Doktor Kesler Karl Marks aleyhtarı bir profesördü. «Bugünkü içtimaî meseleler» diye verdiği bir konferanstakapitalizmin fena taraflarını, harbi intaç sebeplerini itiraf etmiş, ve kendi fikirlerini şu esaslar dahilinde izaha çalışmıştır.

1 — Aileyi takviye.
2 — Kooperatifler açmak.
3 — Ahlâkî sosyalizm.
4 — Kiliseye rol vermek.

Doktor Kesler Türkiyeye yeni geldiği zaman, içtimaî kanaatları pek anlaşılamamıştı. Bazıları profesörün sosyal demokrat, bazıları liberal olduğunu iddia etmişlerdi.

Doktor Keslerin son konferansı onun içtimaî kanaatları hakkında tereddütleri izaleye yardım etti. Doktor Keslerin Almanyadaki protestan içtimaiyatçılarından biri olduğu anlaşıldı.

Üniversite profesörlerinden İbrahim Fazıl beyin konferansı da, alâkadar muhitte ehemmiyetle karşılanmıştı. İbrahim Fazıl beyi, bir çok iktisatçılar liberal bir iktisatçı olarak tanırlardı. Hattâ Kadro mecmuası da, İbrahim Fazıl beyin bu cephesine hücum etmişti. Profesör son konferansında devletin iktisadî işlere olan müdahalesini hattâ istihsal işine girişmesini kabul etmiştir.

Profesör Noymunhun verdiği konferans ta mevzuu itibarile pek mühimdi. Noymark nüfus meselesine temas etmişti. Nüfus hareketleri, nüfus artışları muhaceretler üzerinde büyük bir vukuf ve salâhiyetle bir konferans vermişti. Fakat memleketimize yeni gelen profesörün Türkiye istatistikleri ve nüfus meselelerile tetkike vakit bulamadığı anlaşılıyor. Konferansta, nüfus meselelerinin bize göre izahı eksik kalmıştı.

Profesör doktor Rostowun verdiği konferans hayli münakaşalara sebebiyet vermiştir. Profesör Rostow kapitalizm sisteminin fenalıklarını izah ettikten sonra yerine gelecek olan sosyalizmin daha iyi bir sistem olmadığında ısrar etmişti. Türkiyeyi tetkik etmeden verdiği hükümler, Kooperatif ve Kadro mecmualarında muahaze edildi, profesör Rostow diyordu ki:

— Kapitalizmi ıslah etmekten daha faydalı bir şey yoktur. Fakat ne yapmalı, plânlı iktisat mı? Türkiye şimdilik bir sistem kurmakta acele etmemelidir. Başka memleketlere bakarak örnek almalıdır.»

Profesör Rostowun bizdeki muarızları, kendisine cevap olarak, Türkiyede iktisadî devletçilik politikasını gösterdiler.

Fikirleri itibarile liberal bir iktisatçı olan profesör Röphe hasta olduğu için, bu sene içtimaî ilimler enstitüsünde konferans vermeğe imkân bulamadı.

Profesör Ömer Celâl beyin Muhlis Ethem beylerin verdiği konferansları da ilâve edersek, bu sene içtimaî ilimler enstitüsü içtimaî ve iktisadî meselelere temas etmesi itibarile, fikir hayatımızda bir canlılığa vesile oldu.

Hukuk fakültesi, enstitüde verilen konferansları ileride neşretmeğe karar vermiştir. Bu karar ihmal edilmiyecek olursa, daha geniş bir münevver kütle, bu meselelerden istifade edecektir.

Memleket haberleri

Şirin ve yeşil Haymana

Havası güzel, suyu bol, kaplıcaları her derde deva bir yerdir

Haymana (Hususî) — Haymana, Ankaranın 73 kilometre cenubu garbîsinde bulunuyor. Muntazam bir şose ile 43 kilometre şimali garbîde Polatlı şimendifer istasyonuna bağlı çok şirin, havası, suyu sağlam ve lâtif bir kazadır. Otomobil ile Ankaraya iki buçuk, Polatlıya bir saatte gidilip gelinmekte ve her vakit vesait bulunmaktadır. Bir insan azamî bir, bir buçuk lira ile daima bu istasyonlardan Haymanaya gidebilir.

Haymanada pazar yeri

Haymanayı görmiyenler bir ova zannederler. Halbuki Haymana ova değil, yaylâdır. Burada ova namına pek az miktarda saha bulabilirsiniz.

Haymana deniz seviyesinden 1300 metre yüksekte, her tarafı zümrüt gibi yeşil bağlar, bahçeler ve ormanlar ile süslenmiş, zarif ve sevimli bir yerdir. Hava ve suyunun iyiliği neticesi insanları çok gürbüz ve sağlamdır. Burada bir iki ay oturmak İsviçre ve sair sanatoryomlarda senelerce oturmağa muadildir.

Bilhassa kasabanın içinde bulunan ve 24 saatte 300 ton su akıtan ve terkibatında bir çok mevaddı madeniye mevcut olan kaplıcaları methe şayandır.

Kadın ve erkeklere mahsus olarak iki kısım üzerine yapılmış olan bu kaplıcalar her derde devadır. Hastalıklı gelen sağlam gider, romatizma, kum, ekzema gibi hastalıkları kökünden silip atmaktadır.

Bir buçuk ay evvel tahlil için kasabaya gelen Türk ve ecnebi mütehassıslar suda mevcut kimyevî maddeyi şayanı hayret derecede bulmuşlar ve etrafa şayi olan bu haber üzerine o zaman mevsimi olmadığı halde bile her taraftan banyolara akın başlamıştı. Esasen mükemmel ve asrî tesisata malik olan bu banyoların dahiline bu sefer de tek ve hususî banyo daireleri ilâve edilmek suretile kıymeti bir kat daha artırılmıştı.

Banyo için gelecek misafirlere kasabada her keseye elverişli otel, pansiyon, han, lokanta mevcut olmakla beraber istirahat ve eğlenmek için de büfesi mükemmel ve banyo dairelerine nazır güzel bir de parkı vardır. Her tarafta sıcaklar başlamış olduğu halde burada henüz sıcaktan eser yoktur. Hava çok lâtif ve serindir. Bunu bilen eski ziyaretçi müşteriler, tanıdık ve bildiklerine evvelden mektup yazarak oturacakları yerleri tutmuşlardır.

Aydında bir cinayet

Bir köylü karısına taarruz eden bir kahveciyi öldürdü

Aydının Karabağ köyünde bir cinayet olmuştur. Bu köyde kahvecilik eden İsmail isminde biri bir hafta evvel köy halkından İbrahimin evine gitmiş, kadını zorlamıştır.

Bu sırada eve gelen İbrahim bıçağını çekerek İsmaile hücum etmiştir. Aralarında bir müddet boğuşma olduktan sonra İsmail bıçağı alarak kaçmıştır.

İbrahim ertesi günü bir tabanca tedarik ederek İsmailin kahvesine gitmiş ve kahveciye ateş etmiştir. Çıkan kurşunların tesirile İsmail ölmüştür.

İbrahimin zevcesi Saliha verdiği bir istidada maktulün o gece zorla evine girdiğinden ve bıçak çekmek suretile kendisini tehdit ettiğinden bahsetmekte, davacı olduğunu beyan eylemektedir.

İçki rekoru

Bir konferansa göre Ayancık kazasında imiş

Ayancık 7 (Hususî) — Ayancık İdmanyurdu salonunda her hafta muhtelif mevzular üzerinde halkı tenvir maksadile konferanslar verilmektedir. Bu meyanda doktor Şerafeddin bey işret ve kumar mevzulu bir konferans vermiştir. İçki ve kumarın ailelerin sefaletini mucip olduğundan alkolün, mide, bağırsak, karaciğer, cümlei asabiye ve diğer azalar üzerinde husule getirdiği teessürlerden ve en ziyade karaciğer ve dimağ üzerindeki tahribatından uzun uzadıya bahstetikten sonra Ayancık kazasının bümrük kaydına nazaran bir sene zarfında kaza dahilinde (18,690) kilo rakı, (2230) kilo şarap, (1170) kilo konyak, (150) kilo votka (90) kilo viski, (780) kilo vermut, (14,520) kilo bira sarfedildiğini ve hususî surette celbolunan müskiratın da bu rakamdan hariç bulunduğunu söylemiştir.

Doktor Şerafeddin bey Ayancığın kazalar arasındaki içki rekorunu da bu suretle kırmış olduğunu ve azamî dört yüz haneden ibaret olan bir kazada bu kadar içki sarfedilmesinin teessüfle karşılanması lâzım geldiğini de söylemiştir.

Sıvasta fındık

Yapılan tetkikat üzerine bir rapor hazırlandı

Sivas (Hususî) — Yağmurlar fasılalı bir surette devam ediyor. Bu sene Sivar ilkbahar namına bir şey görmemiştir.

Haziran 15 te birinci ilkbahar at koşuları başlıyacaktır.

Sivas spor klübü heyeti idare intihabı bu sene yeniden yapılarak reisliği lise beden terbiyesi muallimi Fahri bey intihap edilmiştir; Mesleğine büyük bir merbutiyeti olan Fahri beyin bu sahada muvaffak olacağı tabiîdir.

Vilâyet merkezimizin muhtelif mıntakalarında tetkikatta bulunan ziraat fen memuru Alp Aslan bey bu mıntakaların bir çoğunda en mühim servet kaynağımızdan bulunan fındığın yetişebileceğini keşfetmiştir. Esasen bazı kısımlarda evvelce fındık yetiştiği de sabittir.

Fındık mahsulünün ziraat ve ticaret sahasında köylü ve çifçilerimiz için en emin bir varidat membaı olduğu müsbet bir keyfiyettir. Hükûmet delâlet ettiği takdirde Sivas havalisinde mebzul fındık yetişecektir. Bu cihet ticaret ve sanayi odasınca haftalık raporda iktisat vekili Mahmut Celâl beye de arzedilmiştir.

Bilecik kadifesi ihya ediliyor

Bilecik 8 (A.A.) — Reisicumhur Hz. eski sanat eserlerimizden olan Bilecik kadifesinin ihyası yolundaki teşebbüs ve mesaiden dolayı Bilecik ticaret odası reisi Iskender beyi takdir buyurarak muvaffakıyet dilemişlerdir.

MUHABİR MEKTUPLARI

Samsunda at yarışları

Samsun 4 (Samsun ve havalisi muhabirimizden) — İki haftadır burada devam eden at yarışlarının gördüğü rağbet, günlerce uğraşılmış bir programın tatbikinde gösterilen dikkat ve mesai neticesidir. Yarış komitesinin hükûmet konağında yaptığı toplantılar, bu seneki yarışları geçen seneninkinden ayıran hususiyetlere vücut vermiştir; spor hareketleri... Pehlivan güreşleri.. Bisiklet yarışları gibi alâka ve heyecan veren numaraların yarış programına konulmasıdır ki geçen senekinden daha çok seyirci kazanmağa vesile oldu.

* * *

Dün ikinci safhasını seyrettiğimiz yarışlar, dört tertip üzerine yapıldı.

Birinci tertip: Dört ve daha yukarı yaşlardaki ve 150 liradan daha yukarı mükâfat kazanmamış yerli ve yarım kan arap at ve kısraklarına ayrılmıştı. (2200) metre mesafesi olan bu koşuya (9) hayvan girdi. Birinciliği Bandırmalı Mehmet beyin (Mesrur) adlı hayvanı, ikinciliği Samsunlu Hasan ağanın Perişanı aldı. Birinciye 120, ikinciye 50 lira ikramiye verildi.

İkinci tertip: (2400) metre mesafesi olan dört ve daha yukarı yaşlardaki yerli, yarım kan ve halis kan arap at ve kısraklarına tahsis edilen bu koşuya beş hayvan kayıtlı olmasına rağmen üç hayvan girmişti. Birinciliği Manisalı Tevfik beyin Sadası, ikinciliği İstanbullu Mehmet Ali efendinin küçük Sadası aldı, birinciye 120, ikinciye 50 lira verildi.

Üçüncü tertip: Üç hayvanın girdiği bu koşu, üç yaşındaki yerli ve yarım, halis kanlı arap taylarına mahsustu. 1200 metrelik mesafeyi birinci olarak gelene 310, ikinciye 50 lira verilecekti. Heyecanlı müşterek bahislere yol veren bu koşuda birinciliği Manyaslı Ahmet ağanın tayyarı, ikinciliği Adanalı Tahsin beyin (Bulut) u kazandı.

Dördüncü tertip: Seyirciler üzerinde daimî bir heyecan dalgası yaratan bu koşuya halis kanlı üç arap atı giriyordu. Biribirinden daha güzel olan bu atların 3500 metrelik mesafeyi, birinci gelenine 370, ikincisine 55 lira verilecekti. Bahsi müştereklerin gürültüleri (ringten) tribünlere geçerken, üç yıldırım birden sıçradı. ve telâşlı sesler arasında Adanalı Her taraftan yükselen heyecanlı Ahmet Cevdet beyin al Ceylânı birinci, Adanalı Hüseyin efendinin Gümüşü de ikinci geliyordu.

Z. o. F.

Birecikte sıhhî vaziyet

Birecik 6 (Hususî) — Burada trahom vakaları epeyce çoktur. Belediye hergün 60-70 hastaya ilâç temin ediyorsa da bu yetişmez. Urfada açılan trahom mücadele teşkilâtından Bireciğin de istifade etmesi lâzımdır.

Trahomdan başka malarya vakalarına da tesadüf ediliyor.

Güç bisikletçileri Silifkede

Silifke 8 (A.A.) — Muhafızgücü bisikletçileri saat 19 da Silifkeye gelmişler ve kaymakam, halk fırkası, belediye, halkevi reisleri ve bisikletçiler tarafından şehirden yirmi kilometre mesafede karşılanmışlardır.

Fazla sıcak ve karşı rüzgârdan ötürü yürüyüş çetin olmuştur.

Ehalisinin altıda biri deli olan garip bir şehir!

Bu şehirde delilerin çokluğuna sebep, tedavi için her taraftan buraya hasta gelmesidir!

İnanılacak şey değil. Belçikada Gheel namında bir şehir vardır. Bu şehir, delilerin çokluğile maruftur. Hattâ mütehassıslar tarafından tutulan istatistiklere göre, bu şehirde halkın altıda biri deli imiş.

Bu şehrin umumî nüfusu 18,000 dir, bunlardan 3000 i delidir. Bu deliler, timarhanelerde yaşamazlar, şehirde serbestçe dolaşırlar.

Gheel şehrine gitmiş ve oralarda tetkikat yapmış olan Fransız muharrirlerinden biri gördüklerini şöyle anlatıyor:

Otomobilimiz, büyük meydanın ortasında durunca elinde kasket tutan bir adam, kapıyı açtı. Kendisini dilenci zannederek:

— Sigara mı istersiniz? diye sorduk. Hayır cevabını verdi. Bu adamdan bizi, timarhanenin bulunduğu yere götürmesini rica ettik. Volanın yanına oturdu. Bizi dolambaçlı bir takım sokaklardan dolaştırdıktan sonra kırların ortasında durdurdu. Etrafımıza bakındık. Bimarhaneyi andıracak büyük bir bina yoktu. Klavuzumuz elile bir çiti gösterdi ve sonra:

— Ben Almanya imparatoruyum dedikten sonra arkasını bize çevirerek gözden kayboldu.

Deli olduğunu sonradan anladığımız klavuzumuzun gösterdiği çiti geçerek müteferrik ufak tefek bir takım binalara rasladık. Avlunun ortasında ayağında sandal, sırtında beyaz bir bluz bulunan bir adam ile karşılaştık. Bu timarhanenin doktoru idi. Bize bu timarhanenin kuruluş ve idare tarzı hakkında şu izahatı verdi:

— Bu timarhanenin kuruluşu pek garip şerait altında vukubulmuştur. Bu hususiaki efsaneyi bilir misiniz? Bilmezseniz, size anlatayım: 600 senesinde İrlanda krallarından biri, katolik bir kadınla evlendi ve bu izdivaçtan Oymphne namında bir kızları oldu. Kraliçe bir müddet sonra öldü. Kral, zevcesinin matem müddetini bitirdikten sonra Avrupanın muhtelif yerlerine adamlar, göndererek kendisine münasip bir zevce aratmağa başladı. Fakat bulduğu genç kızları, kendisine lâyık görmediği cihetle, kendi öz kızile evlenmeğe karar verdi.

Kızı Dymphne babasının bu kararından dehşete düşerek günah çıkaran rahiple beraber kaçtı.

İrlanda kralı uzun araştırmalardan sonra kızı ile papası, Ghell civarında, bir mağara içinde bularak derhal öldürdü. Genç kızın mezarını ziyaret eden hastalar ve bilhassa deliler, şayanı hayret bir tesadüf eseri olarak iyi oluyorlardı. Bu iyileşmeler, dünyanın dört tarafına yayıldı ve her taraftan hastalar, bilhassa akıl hastaları, Ghelle akın etmeğe başladılar. Evvelâ kilisede, sonra da köylüler nezdinde oturmağa başladılar.

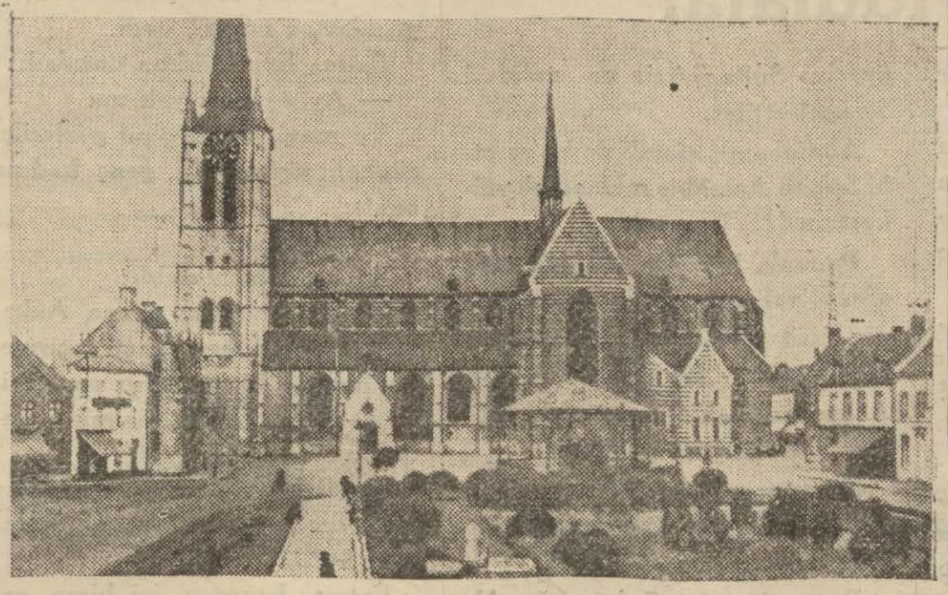

Gheel şehrinin büyük kilisesi

İşte Ghelldeki açık timarhanenin kuruluş sebepleri budur. Bu gördüğünüz ufak tefek binalar da Fransız ihtilâlinden sonra kurulmuştur. Biz burada hastaları muayene ve icap ederse, kendilerine reçeteler veririz. Fakat hastalar, köylülerin evinde kalır. Her köylünün evinde bu akıl hastası vardır.

— Pekâlâ, deliler, köylü ailelerile anlaşabiliyorlar mı?

— Pek mükemmel anlaşırlar. Köylülerin evinde deliler için birer hususî oda mevcuttur. Bunlar köylüler arasında bir aile hayatı yaşarlar.

— Pekâlâ deliler kaçmazlar mı?

— Şimdiye kadar yalnız bir firar hadisesi vukubuldu. Bir Rus, evinde yaşadığı köylü ailesinden kaçarak bir mağarada tek başına yaşamağa başladı. Fakat üç hafta sonra gene köylü ailesnin yanına döndü.

Diyarıbekir mektupları

Istanbul şivesile konuşma müsabakası

Yukarıda birinci umumî müfettişlik baş müşaviri Fazlı, maarif müdürü, Halkevi, belediye reisleri köylüler arasında, aşağıda müsabakaya girenlerden bir kısmı

Diyarıbekir 4 (Hususî) — Halkevimiz köylüler arasında İstanbul şivesile türkçe konuşmağa ve yurt bilgisi müsabakası yapacağını ve bunun için de muhtelif mükâfatlar verileceğini dört ay kadar evvel köylere ilân etmiş ve müsabaka günü mayısın otuz birinci günü olarak tayin edilmişti.

Bu müsabakaya pek çok köylülerimiz iştirak etmiştir. Başmüşavir Fazlı, vali Faiz, belediye reisi Şeref, halkevi reisi Tahsin Cahit, avukat Muhiddin, maarif müdürü Reşit, mülâzim Fahri beylerle bir kaç muallimden teşekkül eden imtihan heyeti halkevi salonunda toplanmış ve müsabakaya iştirak eden köylülerimize bir çok sualler sormuştur. Suallere düzgün bir türkçe ile muvaffakıyetli cevaplar alınmıştır.

Müsabaka iki kısımdı. Birincisi İstanbul şivesile düzgün konuşmak, ikincisi yurt bilgisi müsabakaları idi. Şive müsabakasına iştirak edenlerin en küçüğü sekiz, en büyüğü yirmi beş yaşını geçmemekte idi. Heyet tarafından sorulan suallere o kadar muvaffakıyetli güzel türkçe ve İstanbul şivesile cevap veriyorlardı ki hayret etmemek elde değildi.

İkinci müsabaka yurt bilgisi idi. Bu müsabakaya da epeyce köylümüz iştirak etmişti. Müsabakanın sualleri oldukça mühim ve şümullü idi. Başlıca sualleri hükûmetimizin şekli, cumhuriyet ne demektir, menfaatleri nedir, mebuslar nasıl intihap olunur, ne iş görürler, intihap müddeti ne kadardır, reisicumhurumuz kimdir, vatana, millete ne gibi hizmetleri dokunmuştur, icra vekilleri heyeti kimlerdir, ne iş görür ve kimlerden intihap olunurlar, vilâyet, kaza, nahiye ve köy teşkilâtları nasıldır, valinin vazifesi nedir, adliyenin vazifesi nedir, köy kanunu mucibince köyde muhtarların vazifeleri nedir, hayvan sirkati nasıl meydana çıkartılır ve parası kimlere ödettirilir, vergiyi ne için veriyorsunuz, menfaati nedir, vatan, millet ne demektir?. gibi şeylerdi.

Köylülerimiz İstanbul şivesile muvafık cevaplar vermek suretile heyeti cidden büyük hayretlere düşürmekte idiler.

Doğrusu bu yüksek ve feyizli muvaffakıyetten dolayı ne kadar iftihar edilse azdır. Bilhassa köylülerimizin hükûmeti cumhuriye sistem ve prensiplerinin kendilerine bahşettiği faydaları ağız birliğile anlatmaları büyük inkılâp umdelerinin zihinlerinde yer ettiğine büyük bir delildir. Ancak köylülerimiz başmüşavir Fazlı ve vali Faiz beylerden köylerinde mektebin yoksuzluğundan ancak bu kadar öğrenebildiklerini ve bilgilerinin daha ziyade ilerletilmesi için mektep açtırılmasını istirham etmekte idiler. Kendilerine mektep olan köylerde gece derslerine devam ederek okuyup yazmalarının daha ziyade ileri götürülmesi ve mektep olmıyan köylerde de bütçenin müsaadesi nisbetinde mektepler açılacağı münasip bir lisanla söylenmiştir.

Bir gün sonra halkevimiz tarafından müsabakaya iştirak eden köylülerimiz şerefine bir ziyafet verilmiştir. Bu ziyafette büyüklerimizin ekserîsi bulunmuş ve ziyafet gayet samimî ve neşeli geçmiştir. Ziyafeti müteakip cumhuriyet müddeiumumîsi Hakkı bey tarafından kısa bir nutuk söylenmiştir.

Bunu müteakip zarflar içerisine konulan mükâfatlar halkevi reisi Tahsin Cahti bey başmüşavir Fazlı beye vermiş, müşarünileyh te köylüye birer birer vermiştir. Mükâfat tevzii bittikten sonra Fazlı bey: «Arkadaşlar, bu sene hiç birinizi mahrum etmiyerek 400 liraya yakın bir mükâfat verdik, gelecek seneki müsabakaya daha çok çalışmak ve bilhassa okuyup yazmanızı biraz daha ilerileterek açılacak millî tarih müsabakasına da hazırlanınız. Cümlenize teşekkür ederim» demiştir.

Bu feyizli müsabaka köylülerimiz arasında o kadar güzel ve tatlı bir intiba bırakmıştır ki İstanbul şivesile konuşanların pek ziyade çoğalacağı ve gitgide muhitteki lehçe farkının tamamen ortadan kalkacağı şimdiden tahmin edilebilir.

Ingiliz donanmasının manevraları

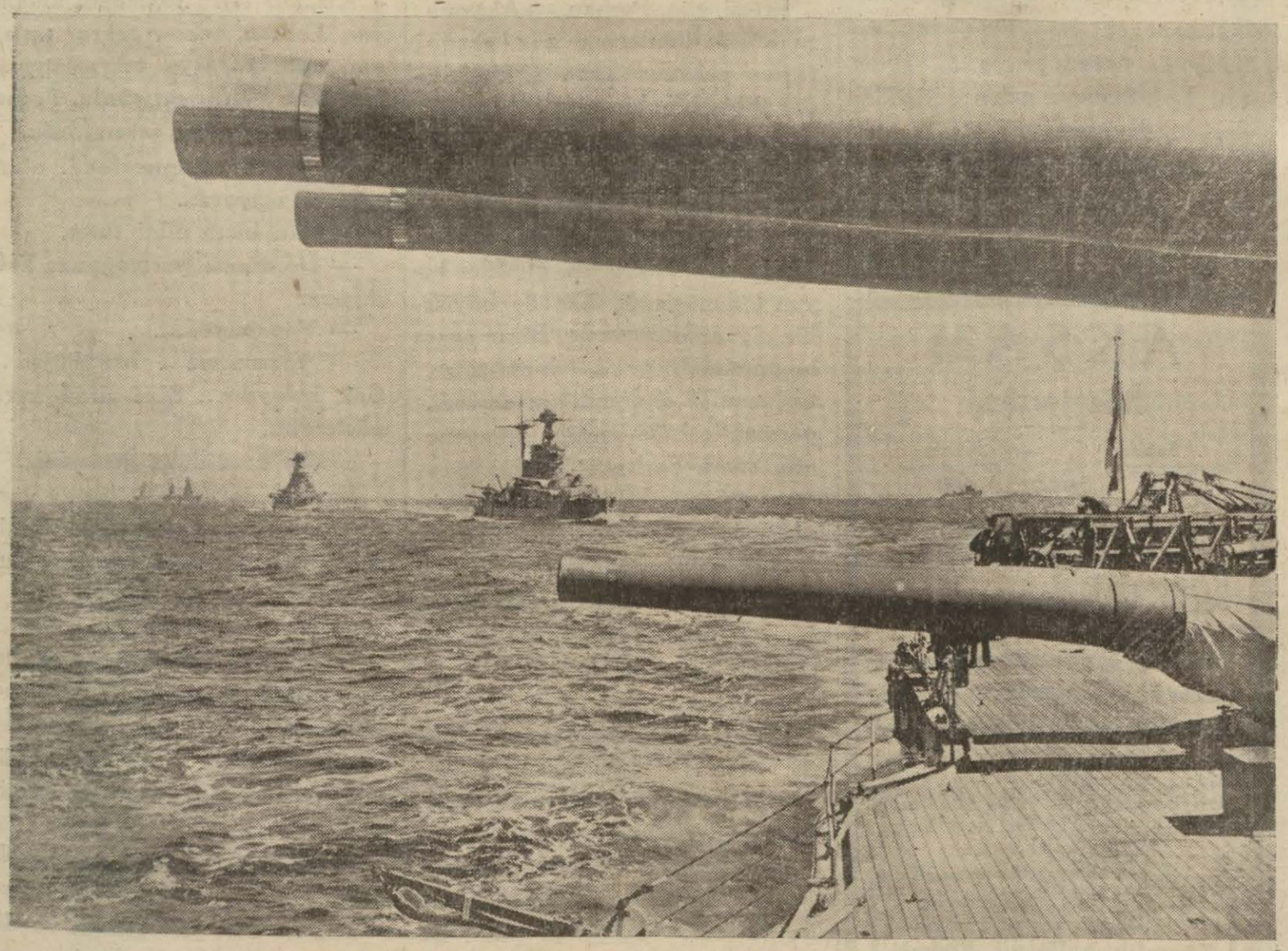

Ingiliz donanması bu dafa Atlantik denizinde büyük manevralara başlamıştır. Manevralara bütün Atlantik filosu iştirak etmektedir. Manevralarda bilhassa tayyare hücumlarına çok ehemmiyet veriliyor. Resmimiz manevraya iştirak eden drıtnotlardan bir kısmını saffiharp nizamında gösteriyor.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇYÜZÜ

Yazan: SULEYMAN KÂNİ — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur — Tefrika No. 300

Abdülhamidin yazdırdığı notlardaki garip ve mantıksız iddialar

Abdülhamit yazdırdığı notlarda diyor ki: Prensin - Murat efendinin - Cuma selâmlıklarında ve sair gidiş, kalabalık günlerde mahut fesat cemiyeti efradından bazılarını seyri seri hayvanlar bindirerek Sultan Azizi öldürmek, Sultan Azizin kilercilerinden bazısını kazanarak onu zehirletmek, sarayda dairelerinin yakınlığından istifade ederek geceleyin Sultan Azizin yatak odasına gizlice adamlar sokmak, Sultan Azizin dairesinde bir yangın çıkararak hasıl olacak arbededen (!) istifade eylemek, Sultan Aziz Alemdağına veya Ayazağa çifliğine gittiğinde etrafını ablokaya alarak itlâf ettirmek gibi bir çok fasit niyetlerde bulunduğu kavi rivayetler ve deliller ile malûm olmuştur (!)

Hattâ Beşiktaş caddesinde camiin karşısında bir kasap ve bir sütçü dükkânlarile bunların itsalindeki iki dükkânı satın aldığı, bu dükkânlar içine bir takım kanlı silâhşörler ve haydut makulesi eşhas vasıtasile Sultan Azize geçerken yani binek taşıma inerken suikast ettirmek için hazırlıkta bulunduğu zabıta tarafından keşfolunmuş, fesatlarına mahal kalmamış idi. Dükkânların sahipleri tecessüs olundukta bunların fesat cemiyeti efradı tarafından yeni satın alındığı tahkik kılındı; bu dükkânlar Sultan Aziz tarafından satın alınarak kapatıldı (!)

Sultan Azizin kurenasından dahi bir çoğu bu fesat cemiyetine alınmıştı. Hattâ Ziver bey (başmabeyinci idi) komşuluğu münasebetile ekseriya veliaht ile birlikte Kurbağalıderede yemekte bulunurdu; fesat cemiyeti âzasından idi.

Sultan Aziz hareminde ikinci kitabet hizmetinde bulunan Ebrunigâr kalfa daima Hüseyin Avninin, prensin (Sultan Muradın) ve sair müfsit büyüklerin konak ve yalılarına giderek fesadın müstakil bir vasıtası olmuştu.

Sultan Azizin katli maddesinde zimethal oldukları sonra tebeyyün eden ikinci hazinedarı Ebrukeman, beşinci hazinedarı Arzuniyaz gibi bazı rezile ve melûneleri fesat cemiyetine ithal eden bu Ebrunigâr olduğu, bunlar ile müfsitler arasında Sürur ağa isminde bir harem ağasının muhabereye tavassut ettiği muhakkaktır.

İşte anlaşıldığına göre cariyelerden dahi bir çoğu kazanılmış idi.

Bu cariyeler ve mabeyinciler prensin her türlü fesatlarını teshil ediyorlardı.

Hattâ Fahri melûnu bu defa edilen tahkikattan (1) anlaşıldığına göre Sultan Azizin şehadeti esnasında kollarını tutmuştur.

Sultan Azizin kurenasını kazanmak dahilen bir suikast icrası maksadına müpteni idi.

Hal'dan takriben bir buçuk, iki sene mukaddem Tarlabaşında bir yangın çıkmıştı.

Abdülhamit efendi dairesinin bir odasında soba yakardı. Sultan Azize efendinin mangal yerine soba yaktığı cariyeler vasıtasile arzedilmiş.

— Şimdi artık soba yerine dairenizi mangal ile idare ediniz deyu irade buyursanız da razı olmaz!

Demişler. Bunun için Abdülhamit efendiyi dairesinden çıkartarak biraderi Kemaleddin efendinin Feriye sarayındaki dairesine naklini, Kemaleddin efendinin de Abdülhamit efendi dairesine naklini tavsiye eylemişler, o günlerde Sultan Azizin yangından hasıl olan teessüründen istifade ile iradesini almağa muvaffak olmuşlardı.

Bu iradeyi Hamit efendiye Sultan Azizin katli maddesinde zimethal olduğu tahakkuk eden melûne ikinci hazinedar getirdi. Kızlar ağası Cevher ağa ve Hüseyin Avninin yetiştirmelerinden olup onun iltimasile serkurenalığa tayin olunan Feyzi bey de dışarıdan ayni iradeyi tebliğ eylemişlerdi.

Bu iradenin alınması Sultan Azize suikast ettirmek gibi fasit bir maksada mebni olduğu meydandadır. Bunu geceleyin Sultan Azizin yatak dairesine katiller sokarak yapacaklardı.

Abdülhamit efendinin dairesi Sultan Azizin yatak dairesi ile veliahtin dairesi arasında idi. Abdülhamidin dairesinden geçmedikçe erkek, kadın hiç kimse prensin dairesinden Sultan Azizin dairesine gidemezdi. Abdülhamidi dairesinden çıkartmağa muvaffak olurlar ise geceleyin bir takım haşeratı sevk ile Sultan Azizi öldürmeği tasmim eylemişlerdi.

[Sultan Hamit bu sözlerile biraderi Kemaleddin efendiyi de Sultan Aziz aleyhinde bulunanlara teşrik ediyor. Çünkü katiller bu defa Kemaleddin efendinin işgal edeceği daireden geçeceklerdi.]

Abdülhamit efendiyi dairesinden çıkartmağa muvaffak olunacağı zamile o sırada veliaht dairesinde şenlik edilmişti.

Sultan Aziz o günlerde Çırağan sarayında idi; Abdülhamit efendiyi dairesinden çıkartmak için müfsitler tarafından tahkirlere (Abdülhamide) kadar sevkolunmuştu. Fakat Abdülhamit Sultan Azizin bu tazyik ve tahkirlerinin iğfal edilmiş olmasından ileri geldiğini bildiğinden ona gücenmedi; gece saat iki, üç sularında doğruca Çırağan sarayına gitti.

Abdülhamit efendinin Sultan Azizden müsaade almağa gideceği Murat efendi dairesince duyulmuştu. Gidip gitmiyeceğini pencereden gözetliyorlardı. Gitmekte olduğunu görünce kederine iştirak sureti göstermekle beraber gitmesine mümanaate çalıştılar.

Abdülhamit efendi Sultan Azizi ve validesini gördü. Fikirlerini tebdile çok uğraştı. Nihayet eğer sırar edilirse Avrupaya gitmeğe mecbur olacağını söyledi. Bu söz üzerine Sultan Aziz ve validesi feragat ettiler.

Abdülhamit efendi de bu suretle Sultan Azizi bir muhakkak suikasttan (!!) kurtardı.

Bununla beraber Abdülhamit efendi veliahtin ve kanlı avenesinin fasit niyetlerini kendilerine merhameten (demek ki Sultan Azize merhameti yoktu!) Sultan Azize beyan etmemişti.

Bu müfsitler Abdülhamit efendiyi de cemiyetlerine almağa çok çalıştılar.

Bu cemiyet âzasından sağır Ahmet bey oğlu Mehmet bey Murat efendi tarafından Abdülhamit efendiye geldi. Sultan Aziz aleyhinde çalışmak üzere kendilerile birleşmesini teklif etti. Hattâ Mehmet bey prensin - Murat efendinin - sefahatinden bahis ile onun da saltanat tahtında duramıyacağını beyan ile her türlü lûtuf ve inayeti, devletin ihyasını kendisinden beklediklerini ilâve eyliyerek ikna ve iğfale çalışmıştı.

Abdülhamit efendi bendelerinden İsmet bey - esvapçı başı - vasıtasile Mehmet beye şu tebliğde bulundu:

(Böyle fasit fikir ve niyetler gayet muzır ve vahimdir; böyle şeyler duyulur. Esası devletçe muzır ve vahim olan böyle bir teşebbüse müşareket etsem sonra amcama ve biraderime büyük hıyanet etmiş olurum. Böyle bir sözü bundan sonra dinliyemem. Eğer bir daha bu fikirle yanıma gelecek olursa kendisine bir müfsit nazarile bakarım. Hemen tevkif ettirerek serkurenaya teslim eylerim.)

Mehmet bey bu suretle defedilmişti.

Sultan Azizin hal'ından bir kaç ay evvel Abdülhamit efendi yazın Kâğıthanedeki köşküne çıkmış idi. Şehir ile ihtilâtı nadir idi. Havadisi Kâğıthaneye gelen seyircilerden, arada sırada şehre gidip gelen bendegânile köy halkından, yahut gazetelerden öğrenmekte idi.

(Arkası var)

(1) Sultan Hamidin kullandığı bu defa tabiri notların bu kısmının katil davasına pek uzak olmıyan bir zamanda yazdırılmış olduğuna delâlet ediyor.

AKŞAM

İlân tarifesi

Sahife		Kuruş
1	Santim	400
2	»	250
3	»	200
4-5	»	100
İç sahifelerde	»	60
Son ilân sahifelerinde	s.	30

Bir ay içinde 100 santimden fazla ilân verenlere hususî tenzilâtlı tarife tatbik olunur.

Mektep ve neşriyat, doğum, nişan, akit, teşekkür ve ölüm, icra, tapu ve mahkeme ilânları için hususî tarife tatbik lunur.

Gazetemizde neşredilecek ilânlar için müracaat yeri:
ilâncılık kollektif Şirketi
Ankara caddesi, Kahraman zade han. Tel. 20094-20095

ANALIK

Tefrika No. 31 — Nakleden: SELÂMİ İZZET

Şevket efendi ile Fatma hanım, rollerini öyle güzel oynuyorlardı, ki kimsenin aklına kendilerinden şüphelenmek gelmezdi.

Şadan Fatma hanıma:

— Şevket efendiden biraz eşya alamaz mıyız? dedi.

Fatma hanım biraz duraladı:

— Ay, eşyanız yok mu

Ve mavi, ufak, çipil gözlerile, şüpheli şüpheli iki genç kadına baktı:

— Nasıl olur?

Şadan hemen atıldı:

— Eşyamız var amma Ankarada. Buraya hem yazı geçirmeğe, hem de bir davamız var takibe geldik... Büyük bir miras davası...

Şimdi Ferhan da söze karışmış, uzun bir masal anlatmağa başlamıştı.

Fatma hanımın içi biraz rahatladı ve sordu:

— Evli misiniz?

Bu basit sual, Şadanı da Ferhanı da kızarttı. Şadan mırıldandı:

— Evliydim, şimdi dulum... Kocamdan ayrılalı beş sene oluyor.

— Ben de dulum...

Bu tehlikeyi atlattılar. Yola çıktılar. Şevket efendinin dükkânına, oradan da arkadaki depoya gittiler. Kapının önünde Fatma hanım gene duraladı. Çamur Ahmet, Şevket efendiye darıldıktan sonra «ben yapacağımı bilirim, sana bir oyun oynıyayım da gör...» demişti. Sakın bu kadınlar, polis tarafından yollanmış olmasınlar...

Fakat artık geri dönemezdi, kapıyı açtı:

— Buyurunuz, dedi.

Depo eşya doluydu, hepsi hırsızlama mal değildi. Şevket efendi, saray müzayedelerinden, sultan, şehzade mezadından, eski konaklardan da bir çok eşya almıştı... Bunların arasında, hırsızlama mallar da vardı.

İki kız kardeş, kendilerine lâzım olanı aldılar. Akşama kadar yerleştiler. O gece yorgun olduklarından rahat bir uyku uyudular.

Ertesi gün, Ferhan, «Akşam»ın küçük ilânlarına göz gezdirirken yerinden sıçradı.. Köşklerden birinden bir piyano muallimi istiyorlardı. Hemen kalktı, giyindi, köşke gitti.

Bu, büyük bir köşktü. Mükellef bir salona aldılar. Bancurlar kapalı idi. Vazolarda çiçekler boyun bükmüşlerdi. Köşede büyük bir piyano duruyordu. Biraz sonra hanımefendi geldi, hizmetçiye, tozların iyi alınmadığını söyledi, parmağile köşe bucağı muayene etti, sonra Ferhana döndü:

— Piyano muallimi siz misiniz?

— Evet efendim.

— Ayol siz daha çocuksunuz.

— Amma iyi piyano bilirim. İsterseniz çalayım.

— Biraz durunuz.

Hanımefendi hizmetçiyi çağırdı:

— Beyefendi ile Nevine söyle buraya gelsinler.

Beyefendi ile Nevin geldiler. Ferhan piyanoya oturdu. Çalmağa başladı... Üç parça çaldı. Başını döndüğü zaman, beyefendi uyukluyor, hanımefendi esniyor, Nevin gözlerini açmış bakınıyordu.

— Daha devam edeyim mi efendim.

Hanımefendi, esner vaziyette görüldüğü için bozuldu:

— Hacet yok, dedi... Başka talebeniz var mı?

Nevin hanım ilk talebem olacak.

Bu, hanımefendinin pek hoşuna gitmedi amma, talebesiz bir muallimi ucuz tutacağını düşünerek itiraz etmedi. Anlaştılar. Ferhan haftada iki gün gelip ders verecekti.

Ferhan, eve gelince, ablasından da iyi haber aldı. Komşularında bir kız evlenecekti. Düğün elbisesini ona diktiriyorlardı.

İki kız kardeş sevinçle öpüştüler.

Şadan:

Görüyorsun ya, dedi, hayatta ümit kesilmez... Ümidimizi kesmediğimize, itimadımızı kaybetmediğimize ne iyi ettik!

Hiç beklenmediği halde, hanımefendi, her önüne gelene, Ferhanın maharetinden, ustalığından bahsediyordu. Filvaki, Ferhanın, genç yaşında, bu kadar güzel piyano çalışına hayret ediyordu.

Artık herkes, Ferhanı görmek istiyordu. Ferhan iki ders daha buldu. Bir gün hanımefendi:

— Kızım, sen fransızca da bilirsin değil mi? dedi.

Ferhan da:

— Evet efendim, herkes kadar, diye cevap verdi.

Hanımefendi, kızını fransızcaya başlatmak fikrinde idi.

Bir ay geçti. Ferhanın hamileliği ileriliyordu. Bir iki kere üstüne fenalık geldi, Şadanı çok korkuttu... Fakat bu hal çabuk geçti. Ferhan, fenalığın evde geldiğine şükrediyordu.

Amma o günden sonra, sokağa çıkmağa korktu... Ya sokakta, veya ders verirken bayılacak olursa... diye endişeydi.

O gün hava çok sıcaktı... Gökyüzünde ağır bulutlar dolaşıyor, fakat bir türlü yağmur yağamıyordu.

Kız, bir türlü söyleneni anlamıyor, Ferhan, tekrar tekrar anlatıyor, aynı parçayı tekrarlatıyor, kız gene yanlış çalıyordu. Ferhan bir kızarıyor, bir sararıyordu.

Bir köşede, hanımefendi oturmuş fal açıyordu.

Ferhan kızın elini tuttu.

— Dördüncü parmağınızı kaldırınız.

— Yapamıyorum...

— Yaparsınız... İşte böyle... Çok kolaydır... Size yirmi kere gösterdim.

— Bir kere daha gösteriniz.

İkisinin de sesinde aksilik vardı. Ferhan sözü uzatmadı. Yeniden odada piyanonun notları duyuldu.

— Bir... İki... Üç...

Köşesinde, hanımefendi falına devam ediyor ve kendi kendine mırıldanıyordu:

«Bir mektup... Bir kadın yüzünden can sıkıntısı... Bu da kim olabilir?...»

Bu aralık bir şimşek çaktı, gök gürledi.

Kız korktu, geri çekildi ve dirseki şiddetle Ferhanın karnına çarptı. Ferhan haykırdı.

Hanımefendi fırladı:

(Arkası var)

AKDENİZDE

TÜRK AKINCILARI

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN Tefrika No. 78

Padişah yanındaki konuşmalar pek heyecanlı olmuştu. Karaman beyi: "Muradın kapatmasına göz koyan, kulunuz değil, Sinan paşadır!„ diyerek...

" Ben bu işi yapamam, şevketlim! „

İkinci Sultan Beyazıt, Murat reisten hiç hoşlanmadığı için, kendisini görmemezlikten gelerek, tekrar kayığına binip tersaneden ayrılmıştı.

Murat bu istiskalden çok müteessir olmuştu.

Padişahın avdetinden sonra Sinan paşanın yanına sokularak:

— Paşam, dedi, padişah benim tekrar hizmete alındığımdan memnun değildir. Bu vaziyet karşısında kulunuz böyle eşsiz bir gemide kaptanlık değil, öncülük bile yapamam. Beni bu hizmetten affediniz.. Ve bu işe, gözünüze bakan diğer bendelerinizden birini çirağ buyurunuz!

Sinan paşa Muradın sözlerine ehemmiyet vermedi ve gemiyi teslim almasını, tayfalarını ve kürekçilerini ayırmasını emretti.

Sinan paşa tersaneden çıkınca, akşamüstü doğruca saraya gitmişti.

Murat hakkında padişaha bir kaç söz söylemek lâzımdı. Murat bu vaziyette kaldıkça donanmada hiç bir yararlık gösteremezdi.

Sinan paşa, Beyazıdın huzuruna çıktığı zaman, tesadüfen Karaman beyi de padişahın yanında bulunuyordu.

Sinan paşa yeni geminin hazırlanmakta olduğundan, ve bir kaç güne kadar Marmaraya çıkacağından bahsettikten sonra:

— Şevketlim! dedi - Murat kulunuzu gözünüzden düşürenler çok insafsızca hareket ediyorlar. Murat icabında bir orduya, bir donanmaya bedeldir. Büyük Mora seferinde, Midillinin işgalinde, Otrantonun zaptında Muradın kahramanlık menkıbeleri hâlâ ecnebilerin bile dilinde dolaşıyor. Böyle ateşten ve ölümden yılmaz değerli, tecrübeli bir denizciyi ihmal etmek günahtır. Murat iltifatı şahanenize çok lâyık bir kahramandır, padişahım!

İbrahim bey bıyık altından gülümsiyerek, yan gözle Sultan Beyazıdın yüzüne baktı.

Padişah İbrahim beye sordu:

— Sen ne dersin, bakalım? Rezaleti ayyuka çıkan bir adama kadırga değil, ufak bir filika bile teslim edilemez, öyle değil mi?

İbrahim bey önüne bakarak cevap verdi:

— Efendimiz, işe yarıyan ve yaramıyan insanları kulunuzdan iyi takdir buyururlar. Bu hususta bendenize söz düşmez, şevketmaap!

Sinan paşa asabî bir adamdı. İbrahim beyin padişahı elaltından tahrik ettiğini de biliyordu.

— Ayyuka çıkan rezaletlerinden bir tanesine de kulunuz vâkıf olmak isterim, şevketlim!

Sultan Beyazıdın Sinan paşaya teveccühü vardı. Kaptan paşa bu sözü biraz sertçe söylemekle beraber, padişahın canını sıkmamıştı. Fakat, bu söz üzerine Karaman beyi müşkül vaziyete dümüştü.

Beyazıt, İbrahim beye döndü:

— Anlat bakalım...! Sinan da duysun.

Karaman beyi sükût etse, bütün söyledikleri yalan olduğu meydana çıkacak ve padişah yanında mahçup olacaktı.

— Muradı ordu ve donanmada istihdam etmenizi bilhassa şu noktadan muvafık görmem: Venedikliler Akdenizin her tarafında kol budak salmışlardır. Türklerle uzun senelerdenberi çarpışan ve daima da çarpışmağa vesileler arıyan bu millete mensup bir kadın, böyle mühim bir gemi kaptanının kapatması olarak kaldıkça, o kaptanın göreceği işlerden hayırlı neticeler beklenir mi?

Sinan paşa fena halde kızmıştı. Karaman beyine dönerek:

— Bre insafsız, dedi, bahsettiğin kadın, Muradın kapatması değil, nikâhlı karısıdır. O kızcağızı, yaptığın büyülerle ölüm döşeğine düşüren sen değil misin? Bu halde yatakta yatan bir kadından fenalık umulur mu?

Sultan Beyazıt hakikati meydana çıkarmak için, ikisini de dinliyordu.

— İkiniz de doğru söylüyorsunuz! Fakat, bu büyü hikâyesi Caferin uydurduğu bir yalandır. Ona da bu yalanı Murat söylemiş.

Dedi. Halbuki, büyüleri meydana çıkaran sihirbazı bir akşam bir tesadüf eseri olarak Sinan paşa da görmüş ve bu hikâyeyi hatırlayınca sihirbazdan bunun doğru olup olmadığını sormuştu.

Sihirbaz ayni şeyleri Sinan paşaya da söylemişti.

Sinan paşa padişaha:

— Bu işi uyduran yoktur, şevketmeap! Ben sihirbazın ağzından dinledim: İbrahim bey, Muradın nikâhlı karısı güzel (Jüzetta) yı elinden alamayınca onu öldürmeye karar vermiş.

İbrahim bey susmuştu.

Padişah soğuk kanlılığını muhafaza ederek dinliyordu.

Sinan paşa sözüne devam etti:

— Hattâ bir akşam da (Jüzetta) yı zorla kaçırmak kastile Muradın çifliğine gitmiş.. Fakat, Muradın çiflikteki adamları daha kalabalık olduğundan, Karaman beyi buna cesaret edemiyerek, gece yarısı çiflikten geri dönmüş. Kimin rezaletleri ayuka çıktığını şimdi anladınız mı, padişahım?

İbrahim bey ayağa kalktı:

— Kulunuza müsaade ediniz, şevketmeap! Kaptan paşa hiddetle ne söylediğini bilmiyor. Kendisini mazur görürüm.. Muradı müdafaa etmekte haklıdır. Çünkü, Muradın kapatmasına göz koyan, kulunuz değil, kendisidir.

Sinan paşa hiddetinden kıpkırmızı olmuştu.

Padişah Karaman beyine elile işaret etti.

İbrahim bey huzuru hümayundan çıkınca, Sinan paşa:

— Bendenizi kaptanı deryalıktan af buyuruuz, padişahım! dedi - Bu yaştan sonra bu hakarete uğradıktan ve namusu için kalbımı bastığım bir kahramanı düştüğü bu çirkin vaziyetten kurtaramadıktan sonra, donanmanın başında kalamam. Zaten Hersek Ahmet paşa iltifatı şahanenizi dört gözle beklemektedir.

İkinci Beyazıt son dakikaya kadar sükûnet ve itidalini muhafaza etmişken, Sinan paşanın son cümlesi canını sıkmıştı:

— Ben kaptanı deryalığa kimin daha lâyık ve müstahak olduğunu bilirim. Haydi, işine git! Yeni kadırganın nevakısının ikmaline ve Marmarada tecrübe icrasına Muradı memur ettim. Senin sözlerine herkesten ziyade itimadım var.

Karaman beyine gelince, Muratla aralarının çok açık olduğunu anlıyorum.. Yakında Anadoluya gidecek. İstanbuldan kırgın olarak ayrılmasını arzu etmem. Sen de onu mazur gör. Arada anlaşamamazlıktan başka bir şey yoktur...

.....

(Arkası var)

Radyo

10 Haziran 934 Pazar

İstanbul : 18,30-19,20 plâk neşriyatı, 19,20-19,30 ajans haberleri, 19,30-21,20 Türk musiki neşriyatı (Eliza hanım, İnci hanım, Ülkü hanım, Sevim Selim hanım), 21,20-21,30 ajans ve borsa haberleri, 21,30-22,30 Bedriye Rasim hanımın iştirakile dans musikisi.

Varşova (1414 m.) — 17 dans musikisi ve hafif parçalar, 18 Polonya musikisi, 21,45 Torino operasından naklen Pucininin «Tosca» operası (istirahatlerde haberler vardır).

Bükreş (364,5 m.) — 12 radyo orkestrası,, 13 haberler, plâk, 14 plâk, borsa, 19 Jean Marco orkestrası, 21,15 teganni, 21,35 orkestra, 23,05 orkestra haberleri.

Prağ (470,2 m.) — 18,30 plâk, 19 hafif musiki, haberler, 20,05 musikili müsahabe, 21,25 operet parçaları.

Budapeşte (550,5 m.) — 18,15 çiğan takımı, 20 piyano konseri, 21 musikili bir popurri, 23 caz, 24 çiğan takımı.

Roma (420,8 m.) — 18 teğannili konser, müsahabe ve plâk, 21,45 «San Martino» ismindeki opera komik.

Viyana (506,8 m.) — 19,20 Rus halk havaları, müsahabe, 21 Viyana, Viyana kalacaktır isimli radyo popurisi, 23 son haberler, 23,15 futbol dünya maçına dair haberler, 23,25 dans musikisi.

11 Haziran Pazartesi

İstanbul : 18,30-19 fransızca ders, 19-19,30 konferans, 19,30-21,20 Türk musiki neşriyatı (Ekrem, Ruşen, Cevdet, kemanî Cevdet, Şeref, İbrahim beyler, Vecihe, Belma hanımlar), 21,20-21,30 ajans ve borsa haberleri, 21,30-22,30 stüdyo orkestrası, hafif musiki ve solo.

Varşova (1414 m.) — 18,15 hafif musiki, 19,15 piyano refakatile teganni, 21,50 haberler, 22 senfonik konser, 23,20 müsahabe, konser.

Bükreş (364,5 m.) — 19 F. Lucar takımı 21,15 keman konseri, konferans, 22 Richard Straussun şarkılarından, 22,30 Serenat parçaları, 23 haberler, 23,30 kafekonser.

Prağ (470,2 m.) — 18,10 teganni, müsahabe, 18,45 keman konseri, 19,10 müsahabe, almanca neşriyat, 20,25 ilk Çek musikisi, 23,30 plâk.

Budapeşte (550,5 m.) — 18,30 askerî konser, 20 Drestten naklen Richard Straussun «Rosenkavalier» isimli operası, 24,15 plâk.

Roma (420,8 m.) — 18 teğannili konser, müsahabe ve plâk neşriyatı, 23,05 hafif musiki ve dans parçaları.

Viyana (506,8 m.) — 20,10 Salzburg köylü şarkıları, 20,15 Richard Straussun eserlerinden senfonik konser, 22 muhtelif tedavi banyolarına dair, 22,55 son haberler, 23,15 caz takımı.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Safer 27 — Ruzihızır: 36

	S. İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E	6,29	8,48	4,34	8,34	12	2,02
Va.	2,9	4,28	12,13	16,14	19,40	21,42

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sk. 13 No.

Her akşam bir hikâye

Gidiyor

Şirin ayağa kalkarak yüksek sesle:

— Gidiyorum! dedi. Fakat odada yalnızdı. Kendi kendisine söyleniyordu. Sanki gitmek istediğine, gidebileceğine ruhunu ve vücudunu kandırmak istiyordu. Hiç kimse bunu menetmek hakkına malik değildi. Kocası, mı? Bir kaç senedenberi kocası onun için vefasız bir arkadaştan başka bir şey değildi. Bu ilk sadakatsizliğinden dolayı ne söz söylemek hakkını kendisinde bulacaktı, ne cesaretini. Zaten bunun asıl sebebi aranırsa kocası değil miydi?

Şirin kalbini kemiren bir ihtirasa terki nefs ediyordu. Bu ihtiras ona hayatta mahrum kaldığı, izdivaçta bulamadığı saadeti verecekti. Çocuğu henüz minimini idi. Onu da hiç bir şeyden mahrum etmiyordu. Analık şefkati noktasından ona karşı hiç bir kusuru olmıyacaktı.

Şimdi biri Şirini bekliyordu. Vakıa onu yalnız bir kaç aydanberi tanımıştı. Fakat Şirine karşı aşk ve merhamet eseri göstermişti. Bunda hem arzu, hem hürmet vardı. Bu adam şirinin hoşuna gidiyordu ve ona emniyet telkin ediyordu.

Öğleden biraz sonraki vapura binince Büyükadaya gidebilir ve akşama da kolay kolay dönerdi. Kocası Ankarada, çok şükür, uzakta idi. Çocuğun da dadısı vardı.

Şirin, asabî bir hal ile giyindi. Dalgın bir halde köprüye kadar gitti. Vapurun kalkmasına bir iki dakika vardı. Vapurda bir kaç kere içinden: «Gidiyorum! İşte gidiyorum!» diye tekrar etti. Hem aşk, hem korku, hem zevk, hem vicdan azabı hissediyordu. Elinde bir kitap vardı. Göz gezdiriyor, fakat bir şey anlamıyordu. Sık sık titrek elle yüzüne pudra sürüyordu.

Nihayet vapur Büyükadaya geldi. Şirin hızla yerinden kalktı. Iskelede birile burun buruna geldi:

— Şirin!

Titredi, ismini söyliyen erkeğin yüzüne baktı. Derhal onu tanıdı.

Hiç gülümsemeden, hayret içinde, biribirlerine bakıştılar. Erkek tekrar etti:

— Şirin!

Şirin tebessüm etmek istedi. Mırıldandı:

— İstanbula mı gidiyorsunuz

— Evet. Fakat vaz geçtim.

Şimdi biribirlerine gülümsüyorlar, daha az hayretle bakışıyorlardı.

— Şirin... Sana hâlâ böyle teklifsizce sen diye hitap edebilir miyim?

Genç kadın âdeta sevinç ile:

— Elbette! diye cevap verdi.

Çocukluktanberi dost idiler. Sonra, şirin on sekiz yaşında, o yirmi yaşında iken nişanlanmışlardı. O yaşta nasıl sevişmek kabil ise biribirlerini öyle pek çok sevmişlerdi. Fakat delikanlı hercaî, seciyesi zayıf, tembel idi. Şirinin ailesi zorla yapılan nişan merasiminin bir netice vermemesi için ellerinden geleni esirgememişlerdi. Nihayet delikanlı bir memuriyetle ecnebi memleketlere gitmiş ve nişan da bozulmuştu. Şirin biraz ıztırap çekmiş, nihayet nişanlısını unutmuştu.

Şimdi çok değişmiş bir halde biribirlerini tekrar buluyorlardı. Biribirlerine baktıkça ilk gençliklerinin pek derin olmıyan fakat çok güzel olan aşkını hatırlıyorlardı. Delikanlı biraz kendi hayatından bahsetti. Memuriyetten vaz geçmişti, avukatlık ediyordu. Hâlâ bekârdı, annesi akrabalarından bir kızla evlenmesi için ısrar ediyordu. Belki de annesini memnun etmek için...

— Ya sen, Şirin? Bana senden bahsettiler. Bir çocuğun olduğunu duydum. Burada mı oturuyorsun?

Şirin birdenbire sinirlenerek:

— Hayır, dedi. Bir ahbabı ziyaret için geldim. Bakayım, bir telefon edeyim. Sen kalmamalı idin, canım. Istanbula gidebilirdin.

— Ehemmiyeti yok. Geç vapurla giderim. Seni tekrar gördüğüme ne kadar memnunum! Bilir misin seni ne kadar düşündüm. Şimdi... Kaç sene oldu, hatırlıyor musun? Şirin?

— On beş, yahut on altı... Acaba nereden bir telefon edebilirim?

— Hemen gitme, Şirin! Bir parça yürüyelim. Ne güzel bir gün. bana kendinden biraz bahset, Şirin.

Şirin, çocuğundan bahsetti. Beş yaşında idi. Kocasından bahis açmadı.

— Hayatından memnun musun Şirin?

Evet, memnundu, pek memnundu.

Yavaş yavaş yürüyorlardı. Eski nişanlı birdenbire, Şirinin yüzüne bakmadan:

— Ne kadar çok biribirimizi seviyorduk, Şirin! dedi.

— Bunlardan bahsetmiyelim, rica ederim.

— Sana karşı münasebetsizlik etmek fikrinde değilim, Şirin. Bunları hatırlayışım, zihnimde, kalbimde hep o eski halin ile yaşadığın için... Biliyorum, sana lâyık değildim. Fakat biribirimizi çok seviyorduk. Öyle değil mi?

Şirin müteessirane:

— Öyle! diye mırıldandı.

— Bir kahvede biraz oturalım mı, Şirin? Hatırlıyor musun, başbaşa gidip çay içtiklerimizi?

Vaktile olduğu gibi şimdi de başbaşa bir çay içtiler. Delikanlı hiç değişmemişti. Tıpkı eskisi gibi neşeli bir çocuktu. İhtimalki evlenselerdi bir arada mesut olmıyacaklardı. Fakat Şirin maziyi şimdi teessürlerle, gözleri yaşararak hatırlıyordu.

— Artık ben gideyim, Şirin!

İki saat, onlar hiç farkında olmadan, geçivermişti. Şirin, delikanlıyı iskeleye kadar götürecek, o vapura bindikten sonra telefon edecekti. Fakat artık vakit kalmamış gibiydi. Kendisi altı vapurile dönmeğe mecburdu.

Şirin iskelede yalnız kalınca tereddüt içinde biraz dolaştı. Kalbi göz yaşlarile şişmişti. Dudakları titriyordu. Bir adam kendisini her gün bekliyordu. Telefon etmek lâzımdı. Onu seviyordu. Sevişiyorlardı. Fakat Şirinin bir kocası vardı, çocuğu vardı...

«Biliyorum, sana lâyık değildim» eski nişanlısının bu sözleri kulağında çınlıyordu. Ya Şirin bu telefondan sonra kocasına, çocuğuna lâyık bir kadın olacak mıydı?

Şirin tereddüt içinde bir kaç adım daha attı. Fakat nihayet, katî bir karar ile iskelenin bekleme salonuna girdi ve ilk gelen vapurla İstanbula döndü.

Hikâyeci

Kadın = Yumurta

- Tarihten hikâyeler -

Muhayyel vakalardan bu hafta vazgeçelim,
Geçmiş günlere ait bir hikâye seçelim!
Açayım - eşer gibi bir mezar toprağını -
Saltanat tarihinin gülünç bir yaprağını:

Topkapı.. Işte size eski, meşum bir saray,
İçinde dönen işler yazılmaz kolay kolay:
Bunlar öyle kepaze, kanlı sahnelerdir ki,
Dolar, anlatmış olsam, binlerce kitap belki!
Burada hüküm sürmüş saltanat idaresi
Milletlerin olmuştu Türkler en avaresi:
Bir çocuk ki, yüz üstü yolda bırakılmıştı,
Yaşamak hakkı yoktu.. Ona hor bakılmıştı!
Çünkü mürebbileri gidiyor başka yere
Hergün dalıyorlardı binbir eğlencelere!..
Evet!.. Bütün hünkârlar bu vazifeden uzak,
Sarayda bin bir zevke kuruyorlardı tuzak!
Bu zevklerin başında (içki, kadın) gelirdi,
Koskoca bir ülkeyi bu iptilâ devirdi!
Padişahlar düşkündü gece, gündüz şaraba,
Saraya fıçı gelir günde birkaç araba:
Hünkâr kadeh devirip, kendisinden geçerdi!
Tabii, yanındaki adamlar da içerdi:
Yaman bir kör döğüşü.. Ayık bulursan konuş:
Padişahla beraber, herkes zilzurna olmuş!..
Artık sıra gelirdi başka zevkin tadına,
Sarhoşlar saldırırdı rasgeldiği kadına!
Hasılı: İnliyorken vatanın her bucağı,
(Topkapı) oluyordu bir rezalet ocağı!.

*

Şimdi bunu bırakıp hikâyeye gelelim;
Vakanın kahramanı: (Padişah Sarı Selim)!
(Kanunî) lâkabile anılan (Süleyman) dan,
Bir oğlan doğurmuştu Rus kızı (Hürrem Sultan)!
Bu: Soluk, saz benizli; çelimsiz bir çocuktu,
Saçı: Sarı ibrişim, gözü: Mavi boncuktu!
Bütün tarihler yazar anasının adını,
Aşık olup almıştı (Kanuni) bu kadını!
Osmanlı sarayına girmemişti doğrusu
Böyle kadın... Sevmişti herkes bu güzel Rusu:
Görenler hayran olur: Andırırdı gür saçları
Beyaz baldırlarında, örülmüş kırbaçları!
Sarı kâküllerile süslenir şakakları,
Kızıl kor parçasına benzerdi dudakları!..
Haremde çıplak gezer bir çift beyaz bacakla,
Bir derinden bakışı onun zarardı akla!
Bakan derdi: "Çıkmadı böyle filiz Asyadan!..„
Filhakika çaldılar bu kızı Kafkasyadan,
"Hareme başka ırktan bir güzel girsin..„ diye,
Onu vezirler etti, padişaha hediye!
Bu kadın, padişaha sattı kendini nazla,
Tesiri altındaydı onun (Kanunî) fazla!
Hele: (Sarı Selim) i dünyaya getirince,
(Hünkâr Süleyman) düştü büsbütün bir sevince:
(Hurrem Sultan)a verdi sarayda iradeyi,
Bu Rus kızının buldu hükmü en son raddeyi!

*

Işte (Selim) büyüdü böyle nazla sarayda,
Genç oldu... Verilirdi ona bir kadın ayda:
Senede on iki kız onun yanına gider,
Ağam safa sürerdi... Bu herif ne halteder?!..
Yılda on iki tane, on yılda yüz yirmi kız
Kurban olup sönerdi onun hırsile yalnız!
Bu müthiş muhasebe hayret verir herkese:
Insan yaptıramazken her ay başka elbise,
Kadın değiştirirdi (Sarı Selim) durmadan:
Mart kızını isterdi şubatı doldurmadan!
Bütün Avrupalılar buna şaşıp kalırdı:
Maaş alıyor gibi, herif karı alırdı!..

Şehzadelikten çıktı, mertebesi yükseldi:
Bu (Hünkâr namzedi) nin önünde dize geldi
(Üç tuğlu vezir) lerle, bir sürü (beylerbeyi),
Öpülmüştü kürkünün o mülevves eteği!..
Millet hiç sevmiyordu bu zendost veliahtı:
Teklif edeceklerdi ona yakında tahtı,
Halbuki o kızların koynundan çıkmıyordu,
Zilletten utanmıyor, şehvetten bıkmıyordu!
(Kızlar ağası) denen; cahil, sersem bir arap
Daima taşıyordu ona kadınla, şarap!
Takdim edilmeliydi, genç kızlarla beraber,
Hindistandan alınan iki üç dirhem (anber)!
Herif, gül şurubil bu anberi yutunca,
Kuvvetli şaraplarla namusu unutunca,
Haremde son rezalet kendini gösterirdi,
(Sarı Selim) kızlara şöyle emir varirdi:
— "Sırtınızdan şu melûn esvabı fırlatınız,
"Soyununuz, kahbeler; çıplak göbek atınız!..„
Bu iğrenç sahneleri anlatsam gelmez dile,
Böyle rezalet olmaz (umumî ev) de bile!..

*

Bir gün tahta çıkmıştı nihayet (Sarı Selim),
Düşündü: "Bu kızlara artık düşkün değilim!
"(Sokullu) nun karısı pek ziyade güzelmiş,
"Diyorlar: Bir pusesi bütün ömre bedelmiş!
"Neye geçirmeyim ben ele bu kadını,
"Padişah tatmalıdır her kadının tadını!...„
Bu maksatla çağırdı (Sokullu) yu yanına:
Sokmak istiyor gibi onu sanki canına,
Dedi:
— "Gelip göreyim oturduğun konağı,
"Bir akşam da olayım sana sofra ortağı!...„
Padişahın ağzından duyunca bu sözleri,
Hayretle açılmıştı sadrıâzamın gözleri!
Ayağına kapandı hünkârın o saniye,
Eteklerini öptü:
— Bu ne iltifat!..
Diye!..
Zavallı bilmiyordu alçağın maksadını,
Alacaktı vezirin elindeki kadını!
(Sokullu) sofraları evinde hazırlattı,
Hünkârın arzusunu bir dostuna anlattı!
Dostu dedi:
— "Sevinme, et buna hattâ keder,
"Eğer hünkâr gelirse, karın elinden gider!..„
Sokullu bir koltuğun üstüne yıkılmıştı,
Kızmış düşünüyordu.. Canı çok sıkılmıştı!
Vezirin genç karısı bu işi öğrenince,
Bir çare bulmak için düşündü ince ince,
Nihayet karar verdi, hemen bu işe daldı:
Kilerden kaynatılmış elli yumurta aldı,
Emir verip boyattı başka renge hepsini!
Sofranın ortasına koyda altın bir sini,
Sonra içine yığdı renk renk yumurtaları:
Yeşil, mavi, lâcivetr, pembe, eflâtun, sarı!

Nihayet (Sarı Selim) bir akşam geldi eve,
Yapılan yemekleri yemişti seve, seve!
Fakat birden gözleri altın siniye değdi,
Yumurtalar boyanmış.. Bu ne garip bir şeydi!..
Sebebini sorunca, kadın manalı güldü,
Sonra dudaklarından şu cümleler döküldü:
— "Bir kaç tane kırınız bunlardan uluorta:
"Renkleri başka amma, içi ayni yumurta!
"Işte bütün kadınlar bu yumurtaya benzer:
"Hepsi veçhen başkadır, başka kılıkta gezer!
"Fakat kabuklarını, yani: Esvabı atın,
"Göreceksiniz: Çıkar içinden ayni kadın!...„
Düşünüp takdir etti (Selim) onun fendini,
Kalkıp gitti.. Kurtardı güzel kadın kedini!...

En talili insanlar:

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Mudanya belediye odacısı Ömer efendi ikramiyesini almak üzere Mudanyadan İstanbula bir heyetle gelmiştir. Bu heyete belediye reisi riyaset etmiştir. Piyango müdüriyetine en önde belediye reisi, arkada eşraftan bazı zatlar, en geride talili odacı Ömer efendi olduğu halde girilmiş ve çek alındıktan sonra belediye reisi sabık odacısına kısa, fakat veciz bir nutuk irat etmiştir.

Talili odacı bu nutku dinledikten sonra:

— Allah devlete millete zeval vermesin!. diyerek yerden bir temenna çakmıştır.

Gene bundan evvelki keşidede Hayrebolu belediye odacısı Mehmet efendiye büyük ikramiye çıkmıştır. Mehmet efendi Hayreboluda kendisini ziyaret eden İstanbullu bir dostuna:

— Hele piyango bir çıksın... Paranın yarısı senindir. diye şifahî bir söz vermiştir. Piyango çıkınca Mehmet efendi hemen İstanbula gelmiş:

— Borcum var. Paranın yarısı başkasınındır... diye üç gün mütemadiyen eski dostunu aramış, bulmuş ve paranın yarısını piyango müdürü Fikri beyin gözü önünde dostuna vermiştir.

Şifahî bir sözle aldığı paranın yarısını dostuna veren bu hayır sahibi adam gene eski vazifesine devam etmektedir.

Bunlardan başka bir çok odacılara piyango çıkmıştır. Bilhassa 1000 liradan yukarı olmak şartile hemen her keşidede orta büyüklükte ikramiyeler bir iki odacıya isabet etmektedir.

Polis memurlarının talileri de fevkalâdedir. Şimdiye kadar 200 polis memuruna büyük ikramiye çıkmıştır. Küçük ikramiyelerle beraber piyango kazanan polis memurlarının miktarı 4000 e yakındır.

Polis memurları daima ikramiyeleri yüksek olan keşidelerde en büyük mükâfatı kazanmaktadırlar. En son olarak 50,000 lira kazanan Konyada 30 numaralı polis memuru İbrahim efendidir.

Bundan başka odacılar ve polis memurları arasında garip bazı vakalar olmuştur.

Meselâ bir vilâyet odacısı 50000 liralık büyük ikramiyeyi kazandıktan sonra odacılıktan çıkmıştır. Bu para ile ticarete başlıyan eski odacı gene her keşidede bilet almış, fakat kendisine bir şey çıkmamıştır. Eski odacı kazandığı paranın bir kısmını borçlarına vermiş, ticarette tali kendisine yarolmamış bir müddet sonra iflâs etmiştir. Tekrar odacılığa başlıyan bu adamcağız eski işine başladığından bir ay sonra 30,000 liralık bir ikramiye daha kazanmıştır.

Şimdi kendisi «odacılık bana uğurlu geliyor» diye vazifesini bırakmıyormuş.

Şimdi talie inananlardan bazıları bu yazıları okuduktan sonra mutlaka odacılığa, polisliğe başlamak istiyeceklerdir.

Geçenlerde piyangoda tuhaf bir vaka olmuştur. Bir adamcağız 1000 lira düşen bileti bir elinde, etrafını gazete kâğıtlarile sardığı bir fare kapanı öteki elinde olduğu halde piyangoya gelmiştir.

Sami bey ismindeki bu zat biletini uzatarak:

— Bu biletin ucunu şu musibet hayvan yedi... Biletin üzeri biraz yağlanmış, fare de kemirmiş. Fareyi yakaladım kapanda.. Ahdettim: «Şimdi bu hayvan benim başımı ateşe yaktı, eğer paramı alamazsam ben de onu ateşte yakacağım». Bunun üzerine bilet tetkik edilmiş, numaralarının, seri harflerinin tamam olduğu, yalnız ucundan biraz dişlendiği görülmüş ve Sami beye bin lira verilmiştir. Sami bey de:

— Haydi azat buzat... dedi kapanı açmak istemiş, fakat daire kapıcısı Mürşit efendi:

— Aman beyim... Fareyi burada salıverme... Bizim biletleri yer... demiştir.

Bunun üzerine fare sokakta salıverilmiştir. Hayvancağız kafesten çıkar çıkmaz postahane tarafına doğru kaçmağa başlamış, Sami bey arkasından:

— Haydi Allah selâmet versin! diye bağırmıştır.

içki satıcılarına:

İstanbul İnhisarlar Baş Müdürlüğünden:

Beyannamesini Baş Müdürlük ticaret şubesine verenlere birer numara ita kılınmış idi. Bu numaralardan birden 250 ye kadar olanların 11 Haziran 934 Pazartesi 251 den 500 numaraya kadar olanların 12 Haziran 934 Salı ve 501 den 815 numaraya kadar olanların dahi 13 Haziran 934 Çarşanba günü Baş Müdüriyet veznesine müracaatla vergilerini teslim eylemeleri ilân olunur. Beyannamelerini takibat âmirliklerine verenler semt itibarile ayrıca davet edileceklerdir. Bu cihete dikkat buyurulmasını rica ederiz. "3033„

Orta Tedrisat Muallimi olmak isteyenlere:

Maarif Vekâletinden:

Yüksek Mektep mezunlarından ve yahut ehliyetname ile Orta tedrisat muallimliği hukukunu kazananlardan Orta tedrisat muallimi olmak isteyenlerin bir istida ve mahallî Maarif idarelerince tasdikli bir fiş ile 25 Haziran 1934 tarihine kadar nerelerde vazife almak arzu ettikleri tasrih olunmak üzere Vekâlete müracaat etmeleri ilân olunur. (2953)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

A. — Çmaltı Tuzlası için: Listesi mucibince "25„ kalem malzeme; saat "14„

B. — Sulha Tuzlası için şartnamesi dairesinde bir adet Elektrik tulumbası saat "15„

Taliplerin pazarlığa iştirak edebilmek üzere 13/6/934 çarşamba günü her birinin hizasında gösterilen saatte Cibalide Levazım İdaresi Alım, Satım Komisyonuna müracaatları, (2900)

* Devlet Demiryolları idaresi ilânları *

Eskişehir atelyesinde istihdam edilmek ve yevmiyesi imtihan neticesinde takdir olunmak üzere birinci sınıf bir "Bobinci„ alınacaktır. İlk imtihan tecrübesi H. Paşa Elektrik santral amirliğine nihai imtihan Eskişehir atelyesinde yapılacaktır. Talip ve atideki şeratiti haiz olanların bonservisi ve sair vesikalarile beraber Haydarpaşa Elektrik Santral âmirliğine müracaatları. "3037„

1 — Türk olmak.

2 — Hüsnühal eshabından bulunduğuna dair polisten tasdikli vesika getirmek.

3 — Askerliğini yapmış olmak.

4 — Tamussıhha bulunmak.

5 — Millet mektebi ve aşı şahadetnamesi getirmek.

İstanbul Deniz Kumandanlığından:

Orta Mektep derecesine çıkarılan Deniz Gedikli Küçük zabit hazırlama mektebine Mülga Darülfünun veya Üniversite edebiyat şubesinden mezun bulunanlardan bir Türkçe muallimi alınacaktır. Şeraiti öğrenmek isteyenlerin Kasımpaşadaki Kumandanlığımıza müracaatları. (3071)

Topçubaşı Hacı Ali ağa Mütevelli Kaymakamlığından:

Galata'da Şahkullu mahallesi "Karanfil„ Erkânıharp sokağında 17/19 numaralı hane ve dükkân tarihi ihaleden itibaren üç sene müddetle kiraya verilmek üzere "20„ gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Talip olanlar pey akçelerini hâmilen İstanbul Evkaf müdüriyetinde Mülhaka idaresine ve 14 Haziran 934 Perşenbe günü Encümeni idareye müracaatları. "2754„

Pırlanta Küpe

Üç buçuk kratlık temiz bir çift pırlanta küpe Sandal bedesteninde teşhir edilmektedir. 11 haziran pazartesi günü saat 14 te satılacaktır.

Zafiyeti umumiye, iştahsızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen **Fosfatlı Şark Malt Hulâsası** Kullanınız. Her eczanede satılır. (39)

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

Trabzon yolu
VATAN vapuru 12 Haziran
Salı 20 de Galata rıhtımından kakacak,. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Orduya uğrayacaktır. (3058)

Bartın yolu
BURSA vapuru 11 Haziran
Pazartesi 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (3095)

İzmir sür'at
İskenderiye yolu
EGE vapuru 12 Haziran
Salı 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenderiye'ye gidecek ve dönecektir. "3096,,

LLOYD TRIESTINO
FLOTTE RIUNITE LLOYD TRIESTINO-MARITTIMA ITALIANA-SITMAR

Limanımızdan hareket edecek vapurlar

KAMPİDOĞLİO vapuru 13 Maziran Çarşamba (Pire, Patras, Napoli, Marsilya ve Cenova) ya.

CELİO vapuru 13 Haziran Çarşamba (Burgaz, Varna, Köstence ve Odesa)ya.

GAŞTAYN vapuru 13 Haziran Çarşamba (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas, ve İbraile) ye.

MERANO vapuru 13 Haziran Çarşamba (Dedeağaç, Kavala, Selânik, Volos, Pire, Patras, Ayasaranda, Brendizi, Ankona, Venedik ve Trieste) ye.

ADRİA vapuru 14 Haziran Perşembe sabah tam 10 da (Lloyet Ekspres) olarak (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye.

Şimali, Cenubi ve merkezi Amerika ile Avusturalya, Yeni Zeland ve Aksayı şark için doğru bilet verir. «İTALİA» vapur kumpanyasının lüks vapurile muhtelit servis.

Her nevi tafsilât için Galatada Merkez Rıhtım hanında kâin (Lloyd Triestino) şer acentasına. Telefon 44870 veya Galatasarayında sabık Selânik bonmarşası binasındaki yazıhanelerine telefon: 42490 (51)

Scandinavian Near Easf Agency
Galata 6 ncı Vakıf han (Sabık Arapyan han) 4 üncü kat
Tel. 44957 - 8 - 40923
Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Danzig, Gdynia Copennhag Abo Reval ve bütün baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Danzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Blaland vapuru 23 Hazirana doğru
Vikingland vapuru 28 Hazirana doğru
Roland vapuru 23 Temmuza doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gotenburg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareketedecek vapurlar.

Blaland vapuru 25 Hazirana doğrü
Vikingland vapuru 30 Hazirana doğru
Roland vapuru 25 Temmuza doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da 6 ıncı Vakıf han (eski Arapyan hanında) 4 üncü katta kâin acentalığına müracaat. Tel. 4 - 4957 - 8 - 923. (38)

Darüşşafaka Müdüriyetinden:

Darüşşafakaya lüzumu olan bir senelik Yağ, Zeytin yağ, Şeker, Sabun Yumurta ve sair kuru sebze kapalı zarf usulile alınacağından şeraitini öğrenmek isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirâk etmek üzere 18 Haziran 934 Pazartesi günü saat 14 de Nuruosmaniyede cemiyeti Tedrisiye Merkezina müracaatları. «2997»

İstanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No. su	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.su	Hisseye göre muhammen kıymeti
524	Büyükada	Karanfil	Karakol	Ahşap hane ve bahçe	2660/11520	12	1400 T.L.
525	„	Yalı	Mustafabey	Ahşap hane	16/48	17	500 „
489	„	Karanfil	Kalfa	Arsa arşını 597	Tamamı	7 mükerrer	597 „
471	Boğaziçi	Tarabya	Ayazma Mevkii	Bağ dönümü 5	„	27	200 „
472	„	„	„	„	1/4	77	50 „
473	„	„	„	„	40/42	61	120 „
556	„	„	Beyoğlu caddesi	Arsa	3/4	24	525 „
520	„	Yeniköy	Birinci sokak	Ahşap hane	1/2	24	500 „
559	„	„	Çifte Fabrika ve Köybaşı	Ahşap hane ve dükkân	14/48	2-4-242	735 „
590	Koca Mustafapaşa	Hobyar	Haseki	Ahşap kısmen tonozlu dükkân.	Tamamı	103	1000 „

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda yazılı gayrimenkuller pazarlıkla satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 30/6/934 Cumartesi günü saat 15 tedir. Müzayedeye iştirak edeceklerin mezkûr günde saat on dört buçuğa kadar pey akçelerini yatırmaları lâzımdır. Senei haliye vergisile Belediye resimleri müşteriye aittir. Şartname bankamız kapısına asılmıştır.

Maarif vekâletinden:

1 — Orta tedrisat mekteplerinde Türkçe, tarih - coğrafya, Fen bilgisi, Biyoloji, Riyaziye, Fransızca, Almanca, İngilizce muallimi olmak istiyenler için bu sene imtihan açılacaktır.

2 — Imtihanlar 1 temmuz pazar günü Istanbul Üniversitesinde başlıyacaktır.

3 — Bu imtihana dahil olacakların:

A) Türk olmaları,

B) Yirmiden eksik ve 45 ten fazla yaşta olmamaları,

C) Hüsnühal erbabından oldukları, cinayet ve cünha nevinden mahkûmiyetleri olmadığı hakkında mahallî vilâyet veya kaza idare heytinden bir mazbata ibraz etmeleri (halen memur ve muallim olanlar bu kayıttan müstesna olup mensup oldukları daire amirinin vereceği vesika kâfidir.)

D) Her türlü hastalıktan ve muallimlik etmeğe mani vucut arızalarından salim olduklarını isbat eder tasdikli hekim raporu ibraz,

E) Lise veya yedi senelik idarî ve yahut muallim mektebi mezunu olmaları,

Muallim mektebinden mezun olanların en az iki ders senesi muallimlik etmiş bulunmaları lâzımdır.

4 — Namzetler imtihanda muvaffak oldukları taktirde 1702 numaralı kanunun 1 inci maddesinde gösterilen dereceler dahilinde herhangi bir orta tedrisat muallimliğine tayin edileceklerdir.

5 — Yukardaki şartları haiz olan namzetler bir istida ile Vekâlete müracaat edeceklerdir. Bu istidaya şu vesikalar bağlanacaktır.

A) Nüfus teskeresinin asıl veya tasdikli sureti,

B) Tahsil derecelerine ait şahadetname veya vesikalarının asıl veyahut suretleri.

C) Hüsnühal mazbatası,

D) Mahallî maarif idaresinden nümunesine tevfikan tasdikli sıhhat raporu,

E) Mahallî maarif idaresinden tasdikli ve fotoğraflı fiş,

F) Altı adet 4×6,5 büyüklüğünde kartonsuz fotoğrafları,

Bu vesikaların en son 15/6/1934 tarihine kadar vekâlete gönderilmiş olması lâzımdır. Bu tarihten sonra vekâlete gelmiş olan veya evrakı müsbetesi noksan gönderilmiş bulunan istidalar hakkında muamele yapılmıyacaktır. Keyfiyet ilân olunur. (2954)

Ankara Vilâyeti Nafıa Baş Mühendisliğinden:

Ankara - Beypazarı şosasının 80 inci ve 86 ıncı kilometrelerindeki Kara boğaz ve Gedik ağzı köprüleri inşaatı "27948„ lira "96„ kuruş bedeli keşifli ve kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştı. İhale tarihi olan 4/6/934 de zuhur eden iki talibin itibarî malî mektuplarını ibraz edemediklerinden mezkûr inşaat aynı şerait dairesinde ve bir ay icinde her Pazartesi ve Perşembe günleri pazarlık suretiyle ihale edilecektir. Talip olanların ehliyeti fenniye, itibarî malî vesaiklarını, teminat ve teklif mektuplarını kanuna uygun bir surette hazırlayarak 14 Hazirandan itibaren "14 Haziran dahil„ her Pazartesi ve Perşembe günleri Vilâyet Encümeni Reisliğine müracaat eylemeleri lâzımdır. Daha ziyade malûmat almak isteyenler Vilâyet Nafıa Baş Mühendisliğine müracaat edebilirler. "3073„

Ankara Şehri İçme Suyu Komisyonundan:

Komisyon tarafından Ankara Şehri dahilinde bir kısım şehir şebekesinin malzemesile beraber ferşiyatı ve buna müteferri ameliyatı 24/5/934 tarihinden itibaren "1„ bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasa 24/6/934 Pazar günü saat 15 te Ankarada İş hanında komisyonun dairei mahsusasında icra kılınacaktır. Teklifnameler ve taliplerden aranılan vesaik ve muvakkat teminat bu hususiaki münakasa şartnamesinde izah edilen tarz ve miktarlarda olacaktır. Talipler bu hususiaki şartname ve projeleri "5„ beş lira bedel mukabilinde komisyondan alabilirler. (2779)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Sıhhî Müesseselerin bir kısmının Süt ve Yoğurt ihtiyaçlarına kapalı zarf usulile verilen fiatlar muvafık görülmediğinden 12 Haziran 934 Salı günü saat 14 pazarlıkla muamele yapılacaktır. İsteklilerin müracaatları. "3080„

Bil'umum "Esnaf,,, "Küçük Tacir„ ve küçük San'atkârların nazarı dikkatine:

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Bil'umum Esnaf, Küçük tacir, küçük san'atkârların odaya kayıt ve tescilleri ve evvelce müseccel olanların bu seneye ait yoklamalarının icrası ve senelik kayıt ücretlerinin itası müddeti Haziran 1934 nihayetine kadar temdit edilmiştir. Bu müddet zarfında yeni kayıt ve yoklama muameleleri cezasız olarak yapılacaktır. Alâkadarların bir an evvel kendi cemiyetleri vasıtasile ve henüz cemiyetleri teşekkül etmemiş olanların da mürakabe bürosunda muamelelerini yaptırarak ücretlerini tediye etmeleri lüzumu ilân olunur. "3055„

Ankara vilâyeti Nafıa Başmühendisliğinden:

Halkevi önünden Samanpazarına kadar olan yolun parke kaldırım inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Bedeli keşfi "31454„ lira "32„ kuruştur. İhale 18/6/934 Pazartesi günü saat 15 de vilâyet Encümeninde yapılacaktır.

Talip olanların ehliyeti fenniye, itibarî, malî vesikalarını, teminatı muvakkatelerini ve teklif mektuplarını kanuna göre hazırlıyarak Vilâyet Encümen Reisliğine müracaat etmeleri lâzımdır.

Daha ziyade malûmat almak isteyenler Vilâyet Nafıa Başmühendisliğine müracaat edebilirler. "2809„

Istanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünaen:

Adet	Kap	M.	N	K.	G	Cinsi eşya
12	Balya	E Z H D I H S T	582/3 610/13 635/6	1679	00	Pamuk mensucat
2	S	S H S	1228,1/2	223	00	Galâlit düğme
11	Bağ	A T T C O	1/8 10/12	412	00	Demir vesaiti nakliye dingili
7	Adet	T P	Bilâ	138		Müstamel oto dış lâstiği

Yukarıda yazılı dört kalem mal arttırma ile 16/6/934 trrihli Cumartesi günü saat 14 de satılacağından isteklilerin o gün İstanbul İthalât Gümrüğünde 6 No. Satış Anbarında hazır bulunmaları ilân olunur. "2802„

Ziraat Vekâleti Merkez lâboratuvarları Müdürlüğünden:

Müessesemiz Bakteriyoloji lâboratuvarları için şartnamesi veçhile zirde miktarları muharrer bulunan tecrübe hayvanları münakasai aleniye suretile satın alınacaktır. Taliplerin şeraitini anlamak üzere Etlikte merkez lâboratuvarları Müdürlüğü ile Ziraat Vekâleti Baytar Umum Müdürlüğü İkinci Şube Müdürlüğüne müracaatları münakasaya iştirak edeceklerin 4 Temmuz 934 Çarşamba günü saat 15 de Vekâlet Muhasebe Müdürlüğünde müteşekkil Komisyonda hazır bulunmaları. 500 adet Kobay, 200 Büyük beyaz fare, 350 adet Beyaz fındık faresi, 350 adet Tavşan, 50 adet Yabani Tavşan. (3074)

Üsküdar Mıntakası Tahsil Müdürlüğünden:

Mıntakamızda ikibin beşyüz kuruş aslî maaşlı icra memur muavinliği münhaldir.

Askerliğini yapmış Hukuk mektebi mezunlarından veya muhakemat tetkik memurluklarında ve hukuk müşavirliği ve muhakemat müdürlüğü kalemlerinde en az beş sene hizmet etmiş olmak şartile memuriyet evsafını haiz bulunanlardan talip olanların evrakı müsbitelerile Kadıköy Bahariye Üsküdar mıntakası tahsil müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (3038)

Yüksek Mühendis Mektebi Mübayaa Komisyonu Riyasetinden:

Mektepte yaptırılacak olan ve bir şartname dahilinde olarak bedeli keşfi "5963„ ve "4396„ ki cem'an "10359„ liradan ibaret buluuan banyo inşaat ve tesisatı kapalı zarf ile münakasaya konulmuştur. Münakasası 2 Temmuz 934 tarihine müsadif Pazartesi günü saat "14„ te icra edilecektir. Münakasaya ancak bu gibi inşaat yapmış olan ve fennî ehliyeti haiz bulunanlar iştirâk edebilirler. Bu baptaki şertname ve projeler "3„ lira mukabilinde mektep veznesinden tedarik olunabilir. Teminatların muayyen saatten evvel muhasebe veznesine ve kapalı zarfların komisyona tevdi edilmesi lüzumu ilân olunur. "3000„

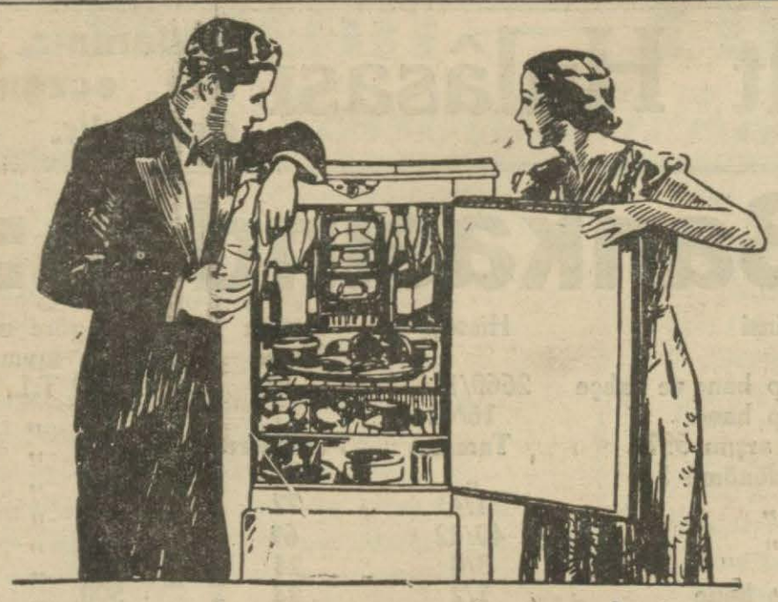

YAZ MEVSİMİNİ BEKLEMEYİNİZ.....

"Frigidaire" inizi intihap etmek için yaz mevsimini beklemeyiniz Hem size hakiki bir "Frigidaire" lâzımdır. Zira o olmazsa tesisatınız tamam değildir.

"Frigidaire" mekûlâtınızı her mevsimde taze ve sıhhi bir surette muhafaza etmekle sıhhatınızın muhafızı olmaktadır.

Frigidaire sözü taşımıyan her soğuk hava tertibatı hakiki bir "Frigidaire" değildir.

BOURLA BİRADERLER ve Şsi

"FRIGIDAIRE"

OTOMATİK ELEKTRİK SOĞUTMA TERTİBATI

General Motors Mamulâtı

Dişlerim güzeldir diyen, Dantol kullanıyor demektir

DANTOL : (Su, pasta, toz ve sabun) halinde gayet antiseptik ve latif kokulu bir diş macunudur

Pastor tetebbuatı usulü üzre ihzar edilmiş olup, diş etlerini kuvvetlendirir ve bir kaç gün zarfında dişlere fevkalâde bir beyazlık verir.

Nefesi tasfiye ettiği cihetle bilhasa tütün kullananlara şayanı tavsiyedir.

Ağızda latif ve devamlı bir serinlik verir.

DANTOL : Başlıca parfümerilerde ve bütün eczanelerde satılır.

Dentol

TÜRKİYE için umumi deposu
AZNAVUR MAHTUMLARI
Bencibara Han
İSTANBUL

İstanbul Belediyesi

Sular İdaresinden:

Şehire daha fazlaca su verilebilmek için yapılması zarurî olan bazı ameliyat dolayısile muvakkat bir zaman için Terkos Sularının arasıra kesilmesine yahut az akıtılmasına mecburiyet hasıl olacaktır. Bugün sular fasılalı olarak az akıtılacaktır. Suların temamen kesileceği yahut az akıtılacağı diğer günler yirmi dört saat evvel muhterem halka ilân olunacaktır. (3081)

Trabzon Liman Şirketinden:

932 senei hesabiyesine ait 17 Nisan 1933 tarihindeki Heyeti umumiye mukarreratı merasimi kanuniye ile fesihedilerek içtimaın yeniden aktine kadar müzakere edilmek üzere Şirket Hissedaran Heyeti umumiyesinin 12 Temmuz 934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 te Trabzon Halkevi salonunda içtimaı mecilisi idaremizce kararlaştırılmakla keyfiyet ilân olunur.

Ruznamei müzakerat:

1 — 1932 senesine ait meclisi idare ve murakıp raporlarının kıraat ve kabulü,

2 — 932 bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının ve juisans miktarının tetkik ve tastikile meclisi idarenin ibrası,

3 — Müddetleri hitam bulan meclisi idare âzalarından üçünün yerine yeniden üç âza intihabı ve hakkı huzurlarının tayini,

4 — Murakıp intihabı ve ücretinin tayini.

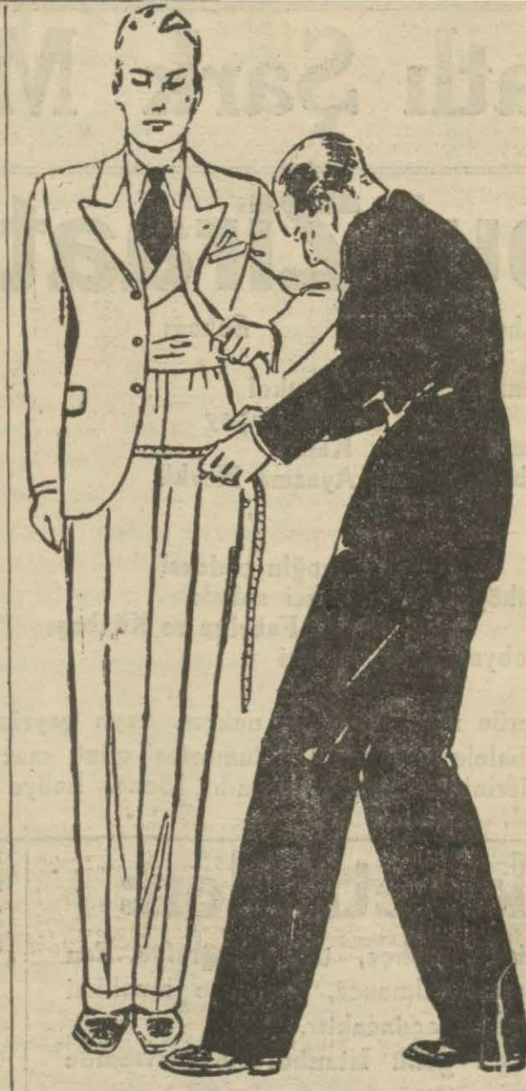

Haftada 150 kuruşla

Galata'da Karaköy'de meşhur

EKSELSİOR

Büyük elbise fabrikasında.

intihap edeceğiniz kumaştan
yalnız iki prova ile
biçimi şık ve dikişi itinalı

Ismarlama bir kostüm yaptırabilirsiniz.

Aynı fabrikada:

Kadın, erkek ve çocuklara mahsus ingiliz biçimi empermeabilize pardesüler, paltolar, kostümler, muşambalar vesairenin en zengin ve müntahap çeşitleri vardır.

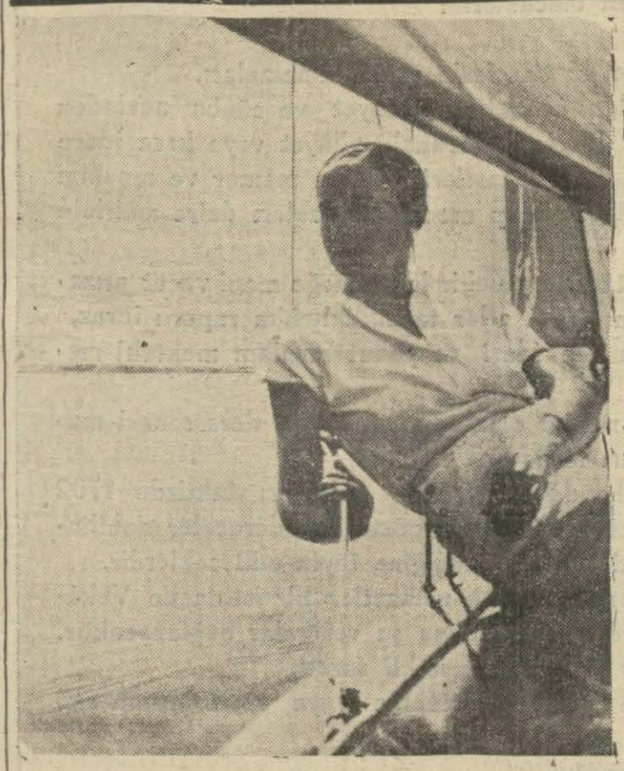

Yaz geldi. Sıcaklar başladı. Şöyle bir sayfiyeye gidip te deniz havası alabilenlere ne mutlu!..... Fakat bu zannedildiği kadar imkânsız bir şey değildir. Kışın, eğer İş Bankasından alınmış bir kumbaranız varsa, yavaş yavaş artırıp topladığınız paralarla her sene bir sayfiye safası sürebilirsiniz.

HAMİYET HANIM

PANORAMA
Bahçesinde

D. İhsan Sami

BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUVARI

Umumî kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopi, hususi aşılar istihzarı, kanda üre, şeker, klorür, kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No 189 Tel: 20981 (41)

Dikkat: Fiatlarda mühim tenzilât

SİNEKLER bulaştırıcı hastalıklar tevlit ederler.

... onları FLİT ile öldürünüz.

Zahiren zararsız gibi görünen fakat, Hummai Tifoidi, Skarlatin ve hatta Verem gibi öldürücü hastalıkları bulaştıran bu ehemmiyetsiz fakat pis sinekler, sonderece tehlikelidirler. Böyle olduğu halde bazen bunları öldürmek için tesirden âri ve yalnız şaşırtan onları âdi haşarat öldürücü mayiler kullanırlar. Sakınınız ve her halde FLİT dört harfli F-L-İ-T tedarik ediniz. Siyah kuşaklı ve asker resimli sarı tenekelere dikkat ve onları musirren talep ediniz.

Yalnız FLIT isteyiniz

Umumî Deposu : JÜL KREPEN, İstanbul. Galata, Voyvoda Han No. 1

MODA

Banyoları açılmıştır

Sürmene asliye mahkemesinden:

Sürmene hazinei maliyesine izafeten vekili Nafiz bey tarafından müddeaaleyh Selânik mübadillerinden Kâzım Emin bey ve karısı Vesile hanımlar aleyhine Sürmene asliye hukuk mahkemesine ikame olunan feshi tapu davasından dolayı icra kılınmakta olan muhakemede müddeaaleyhima namlarına çıkarılan davetiyede mahalli ikametleri meçhul bulunduğu anlaşılmış ve sebkeden müddei vekilinin talebi üzerine usulü hukukiyenin 142 nci maddesi mucibince ilânen tebliğat icrasına karar verilerek muhakemenin 17/7/934 tarihine müsadif salı günü saat ona talik edilmiş olduğundan mezkûr günde müddeaaleyhimanın bizzat veyahut usulüne tevfikan musaddak bir vekil gönderilmesi, aksi takdirde muhakemenin gıyaben icra kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Ankara Asliye birinci hukuk mahkemesinden:

Bursa kanal müteahhidi Nuri bey nezdinde harita mühendisi sabık harita mülâzimi Hikmet beye:

Karınız Ankara gümrük ve inhisarlar vekâleti zat işleri mümeyyizi İhsan bey kızı Melâhat hanım tarafından 15/4/934 tarihli aleyhinize açılan boşanma davası hülâsası aşağıda yazılıdır: Aranızda şiddetli geçimsizlikten birlik hayatın idamesine imkân olmadığından boşanmanıza ve Gün Görnezan hanım için mahiye 15 lira nafaka bağlanmasını ve masarifi muhakemenin M. aleyhe tahmilini istemiştir. İkametgâhınızın meçhuliyeti anlaşılmış ve ilânen tebliğat ifasına karar verilmiş olduğundan, hülâsaten yazılı dava arzuhalinde tarihi ilândan itibaren on gün bitinceye kadar cevap vermeniz hususu ilânen tebliğ olunur.

İstanbul belediyesi ilânları

İstanbul mahalli idaresile Belediye mütekait ve eytamının maaş cüzdanları ve tatbik mühürlerile birlikte yeni cüzdanlarını almak üzere sicil kalemine müraçaat etmeleri. (3091)

Sahibi : Necmeddin Sadık
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam Matbaası